

RP 58/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket och om ändring av 24 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en lag om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket och en lag om ändring av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Ändringarna i lagstiftningen initieras av avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, som undertecknades av Europeiska unionen och Förenade kungariket den 30 december 2020. Avtalets bestämmelser om utlämning för brott och om utbyte av straffregisteruppgifter förutsätter kompletterande nationell lagstiftning.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Huvudsakligt innehåll, nuläge och bedömning av nuläget i del tre avdelningarna VII och IX i handels- och samarbetsavtalet.....	4
Del tre Brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete.....	4
Avdelning VII Överlämnande.....	4
Bilaga 43 Arresteringsorder	35
Bilaga 45 Definition av terrorism	35
Avdelning IX Utbyte av uppgifter ur kriminalregister.....	35
Bilaga 44 Utbyte av uppgifter i kriminalregister – tekniska och förfarandemässiga specifikationer.....	47
3 Förslagen och deras konsekvenser.....	50
3.1 De viktigaste förslagen.....	50
3.2 De huvudsakliga konsekvenserna	51
4 Specialmotivering.....	52
4.1 Lag om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket.....	52
4.2 Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden.....	57
5 Anmälningar med stöd av avtalet	57
6 Ikraftträdande.....	59
7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	61
LAGFÖRSLAG	64
1. Lag om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket.....	64
2. Lag om ändring av 24 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden..	66
BILAGA	68
PARALLELLTEXT	68
2. Lag om ändring av 24 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden..	68

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Förenade kungariket lämnade Europeiska unionen den 1 februari 2020. Den 24 december 2020 slutförde Europeiska unionen och Förenade kungariket förhandlingarna om ett nytt handels- och samarbetsavtal (avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och atomenergi-gemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, nedan *handels- och samarbetsavtalet*). Handels- och samarbetsavtalet kompletteras av separata avtal om datasäkerhet och samarbete inom kärnenergiområdet. Den 29 december 2020 fattade Europeiska unionens råd ett beslut i enlighet med artikel 218.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om att underteckna och provisoriskt tillämpa avtalen från och med den 1 januari 2021.

Rådet fattade ett enhälligt beslut om att underteckna avtalen endast på unionens vägnar som så kallade unionsavtal. Avtalen är direkt bindande för unionens institutioner och medlemsstater och sätts inte separat i kraft på nationell nivå. Avtalen kan dock förutsätta genomförandeakter med koppling till sakområdena.

Den provisoriska tillämpningen av avtalen fortgår till och med den 30 april 2021. Europaparlamentet ska ännu godkänna dem och rådet ska fatta beslut om ingåendet av avtalen.

I del tre (Brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete) avdelning VII i handels- och samarbetsavtalet finns det bestämmelser om utlämning för brott och i avdelning IX om utbyte av straffregisteruppgifter. Bestämmelserna kan till vissa delar inte tillämpas självständigt, utan de kan förutsätta kompletterande nationell lagstiftning. Det finns ett omedelbart behov av kompletterande nationell lagstiftning så att handels- och samarbetsavtalet till denna del ska kunna tillämpas fullt ut.

I bestämmelserna om straffrättsligt samarbete i handels- och samarbetsavtalet ingår också bestämmelser om ömsesidig rättslig hjälp (avdelning VIII) och bestämmelser om frysning och förverkande (avdelning XI). I fråga om dessa bestämmelser finns det inget omedelbart behov av kompletterande nationell lagstiftning och behovet av sådan kompletterande nationell lagstiftning som eventuellt behövs i fråga om dem kommer att bedömas separat.

Enligt del ett avdelning II artikel 5.1 i handels- och samarbetsavtalet ger bestämmelserna i del tre (Brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete) även privatpersoner rättigheter och skyldigheter, det vill säga bestämmelserna har en direkt rättsverkan.

1.2 Beredning

Under förhandlingarna om avtalen har statsrådet överlämnat till riksdagen skrivelserna E 6/2020 rd, EJ 5/2020 vp, EJ 16/2020 vp, U 55/2020 rd, UJ 50/2020 vp och UJ 52/2020 vp.

Propositionen har beretts vid justitieministeriet. Vid beredningen har man varit tvungen att avvika från det normala remissförfarandet, eftersom propositionen är särskilt brådskande. Den särskilda brådskan beror på att förhandlingarna om handels- och samarbetsavtalet avslutades den 24 december 2020 och att avtalet började tillämpas temporärt redan från och med den 1 januari 2021. I Finland kan dock avtalets bestämmelser om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter inte tillämpas fullt ut utan den kompletterande lagstiftning som föreslås

i propositionen. Avsaknad av den kompletterande lagstiftning som föreslås i propositionen kan avsevärt försvåra det praktiska samarbetet. Även kommissionen och Förenade kungariket har påskyndat Finlands lagstiftningsåtgärder. Vid beredningen av utkastet till proposition har dock inrikesministeriet, Polisstyrelsen, centralkriminalpolisen, Domstolsverket, riksåklagarens byrå, Brottspåföljdsmyndigheten, Helsingfors tingsrätt och Rättsregistercentralen hörts. På grundval av hörandet har vissa preciseringar gjorts i propositionen.

2 Huvudsakligt innehåll, nuläge och bedömning av nuläget i del tre avdelningarna VII och IX i handels- och samarbetsavtalet

Del tre Brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete

Avdelning VII Överlämnande

I del tre avdelning VII i handels- och samarbetsavtalet finns det detaljerade bestämmelser om utlämning för brott mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket.

I handels- och samarbetsavtalet finns det såväl materiella som procedurmässiga bestämmelser om utlämning för brott mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket. Även om avtalet i likhet med (2002/584/RIF, nedan *rambeslutet om en europeisk arresteringsorder*) innehåller begreppet arresteringsorder, är det i det förfarande som avses i avtalet dock fråga om utlämning för brott.

Enligt del ett avdelning II artikel 6.1 c avses i avtalet med ”medlemsstat” en medlemsstat i Europeiska unionen. Enligt artikel 6.1 e avses med ”stat” en medlemsstat eller Förenade kungariket, beroende på sammanhanget.

Artikel 596 Mål

Enligt artikeln är målet för denna avdelning att säkerställa att utlämningssystemet mellan, å ena sidan, medlemsstaterna och, å andra sidan, Förenade kungariket är baserat på en mekanism för överlämnande på grundval av en arresteringsorder i enlighet med villkoren i denna avdelning om överlämnande i handels- och samarbetsavtalet.

Bestämmelsen i artikeln är direkt tillämplig nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Bestämmelserna i avdelningen motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, som i Finland genomförts genom lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003, nedan *EU-utlämningslagen*). RP 88/2003 rd gäller genomförandet av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Eftersom Förenade kungariket inte längre är en medlemsstat i EU, kan den reglering som tillämpas på EU:s medlemsstater inte som sådan tillämpas på Förenade kungariket.

Med anledning av det som framförs ovan föreslås det i propositionen att till den del bestämmelserna i EU-utlämningslagen motsvarar eller på behövt sätt kompletterar bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet ska de i tillämpliga delar iaktas parallellt med bestämmelserna om utlämning i handels- och samarbetsavtalet. I denna proposition föreslås en lag om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels-

RP 58/2021 rd

och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket (nedan *tillämpningslagen*) med bestämmelser om detta. I tillämpningslagen föreslås också vissa behövliga bestämmelser som kompletterar handels- och samarbetsavtalet.

Liksom i andra avtal om internationellt straffrättsligt samarbete måste flera författningar tillämpas parallellt vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet. I fråga om handels- och samarbetsavtalet ska parallellt med bestämmelserna om utlämning i avtalet även bestämmelserna i tillämpningslagen och i tillämpliga delar vissa bestämmelser i EU-utlämningslagen tillämpas. Med tillämpning parallellt i tillämpliga delar avses i fråga om tillämpningen av bestämmelserna i EU-utlämningslagen att alla de bestämmelser som kan iaktas ska tillämpas parallellt med bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet på Förenade kungariket. Till den del bestämmelserna i EU-utlämningslagen strider mot bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet föreslås det inte att de tas in i tillämpningslagen. Om de bestämmelser i EU-utlämningslagen som föreslås bli tillämpade dock strider mot förpliktelseerna enligt handels- och samarbetsavtalet, ska det internationellt bindande handels- och samarbetsavtalet tillämpas.

Artikel 597 Proportionalitetsprincipen

Artikeln innehåller en bestämmelse om proportionalitetsprincipen, enligt vilken samarbete genom arresteringsordern ska vara nödvändigt och proportionerligt sett till den eftersöktes rättigheter och brottsoffrens intressen, och med hänsyn till hur allvarlig gärningen är, den sannolika påföljd som skulle utdömas och möjligheten för en stat att vidta åtgärder som är mindre ingripande än överlämnande av den eftersökta personen, särskilt i syfte att undvika onödigt långa häkningsperioder.

Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller ingen motsvarande bestämmelse.

Bestämmelsen i artikeln är direkt tillämplig nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 598 Definitioner

Enligt *led a* i artikeln avses i avdelningen med *arresteringsorder* ett rättsligt avgörande som utfärdats av en stat i syfte att en annan stat ska gripa och överlämna en eftersökt person, i avsikt att lagföra eller verkställa ett fängelsestraff eller en frihetsberövande åtgärd och enligt *led b* i artikeln med *rättslig myndighet* en myndighet som enligt inhemsk lagstiftning är en domare, en domstol eller en allmän åklagare. En allmän åklagare ska betraktas som en rättslig myndighet endast i den mån detta föreskrivs i inhemsk lagstiftning. Enligt *led c* avses med *verkställande rättslig myndighet* den rättsliga myndighet i den verkställande staten som är behörig att verkställa arresteringsordern enligt den statens inhemska lagstiftning och enligt *led d* med *utfärdande rättslig myndighet* den rättsliga myndighet i den utfärdande staten som är behörig att utfärda en arresteringsorder enligt den statens inhemska lagstiftning.

Artikel 1.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller en definition av en europeisk arresteringsorder som motsvarar handels- och samarbetsavtalets definition. Dessutom innehåller artikel 6.1 i rambeslutet en motsvarande definition av den utfärdande rättsliga myndigheten och artikel 6.2 en motsvarande definition av den verkställande rättsliga myndigheten.

Sålunda motsvarar definitionerna i artikeln i huvudsak definitionerna i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Rambeslutet innehåller dock inte någon bestämmelse som motsvarar definitionen av rättslig myndighet i led b i artikeln.

I enlighet med 1 § i EU-utlämningslagen kan en person som uppehåller sig i Finland utlämnas från Finland till en annan av Europeiska unionens medlemsstater eller en person som uppehåller sig i en annan av Europeiska unionens medlemsstater begäras utlämnad till Finland för att åtgärder för väckande av åtal ska kunna vidtas eller ett frihetsstraff verkställas. Enligt 11 § i den lagen fattas beslut om utlämning och fortsatt förvar av Helsingfors tingsrätt. I 12 § 1 mom. i den lagen föreskrivs det att om inte något annat föreskrivs i EU-utlämningslagen är häradsåklagarna inom domkretsen för Helsingfors tingsrätt behöriga att sköta de åklagaruppgifter som avses i den lagen. Enligt 12 § 2 mom. i den lagen kan av särskilda skäl också någon annan åklagare än en sådan som avses i 1 mom. vara behörig åklagare. Enligt 12 § 3 mom. i den lagen är brottmål som omfattas av Europeiska åklagarmyndighetens behörighet europeiska delegerade åklagare behöriga att sköta åklagaruppgifter enligt den lagen.

Enligt 54 § i den lagen görs framställningar enligt 53 § 1 mom. om åtgärder för väckande av åtal av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. om verkställighet av frihetsstraff görs av åklagaren efter föredragning från Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 1, 11, 12 och 54 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs eftersom de rättsliga myndigheterna är behöriga myndigheter enligt handels- och samarbetsavtalet. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 599 Tillämpningsområde

Enligt *punkt 1* i artikeln får en arresteringsorder utfärdas först och främst för gärningar som enligt den utfärdande statens lagstiftning kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i *tolv månader* eller mer, eller om ett straff eller en annan frihetsberövande åtgärd i minst *fyra månader* har dömts ut.

Enligt *punkt 2* i artikeln är, utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 3 och 4, överlämnandet förenat med villkoret att de gärningar för vilka arresteringsordern har utfärdats ska utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

Enligt *punkt 3* i artikeln får, om inte annat följer av artikel 600 om skäl till att verkställighet av arresteringsordern ska vägras, artikel 601.1 b–h om skäl till att verkställighet av arresteringsordern får vägras, artikel 602 om undantag med avseende på politiska brott, artikel 603 om undantag på grund av medborgarskap och artikel 604 om garantier som ska lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall, en stat inte vägra att verkställa en arresteringsorder som utfärdats avseende någon av följande gärningar, om en sådan handling kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i *tolv månader* eller mer, nämligen a) en gärning som utförs av en person som bidrar till att en grupp personer, som agerar med ett gemensamt syfte, begår ett eller flera av de brott på området terrorism som avses i artiklarna 1 och 2 i Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990), upprättad i Strasbourg den 27 januari 1977, eller avseende olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen, eller mord, grov miss-handel, människorov, olaga frihetsberövande, tagande av gisslan eller våldtäkt, även om den personen inte deltar i det egentliga utförandet av det eller de berörda brotten; bidraget ska ha varit avsiktligt och ha getts med vetskap om att deltagandet kommer att bidra till organisationens brottsliga verksamhet, eller b) terrorism enligt definitionen i bilaga 45.

Enligt *punkt 4* i artikeln får avtalsparterna, Förenade kungariket, liksom unionen på någon av sina medlemsstaters vägnar, var och en till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor anmäla att, på grundval av ömsesidighet, det villkor om dubbel straffbarhet som avses i punkt 2 inte kommer att tillämpas, förutsatt att det brott som ligger till grund för arresteringsordern är enligt led a ett av de brott som förtecknas i punkt 5, som de definieras i den utfärdande statens lagstiftning och enligt led b kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i *tre år* eller mer i den utfärdande medlemsstaten.

I *punkt 5* i artikeln finns det en förteckning över de brott som avses i punkt 4 och i fråga om vilka utlämning sker utan att den stat som ansvarar för verkställigheten prövar gärningens straffbarhet.

Förteckningen enligt punkt 5 motsvarar i huvudsak förteckningen enligt artikel 2.2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Skillnaderna jämfört med förteckningen i rambeslutet gäller följande gärningar: terrorism, korruption, bedrägerier som riktar sig mot staternas ekonomiska intressen, penningtvätt, kapning av rymdfarkoster och sabotage. Definitionen av terrorism i bilaga 45 motsvarar kriminaliseringskyldigheterna enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (nedan *direktivet om terroristbrott*) med undantag för de gärningar som avses i punkt 3.1 i och j i bilagan och som beskrivs på ett annat sätt än i artikel 3.1 i i direktivet om terroristbrott, men som dock är samma gärningar som i ledet i fråga i direktivet. När det gäller kapning av flygplan och fartyg är skillnaden jämfört med rambeslutet att även kapning av rymdfarkoster ingår.

I fråga om de andra ovan nämnda gärningarna, utom terrorism och kapning av flygplan och fartyg, är det närmast fråga om en översättningsteknisk skillnad. Till exempel i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder används begreppet korruption, medan i handels- och samarbetsavtalet används begreppet korruption, inbegripet givande och tagande av muta. I fråga om detta bör det noteras att i de engelska språkversionerna används begreppet korruption (*corruption*) både i rambeslutet och i avtalet.

I 2 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om utlämning vid dubbel straffbarhet. Enligt 2 § 1 mom. i den lagen ska utlämning beviljas, om det strängaste straffet enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställningen är ett frihetsstraff på minst *ett år*, och gärningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle ha utgjort brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden. Bestämmelser om utlämning av den som ställts under övervakning i enlighet med lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om övervakningsåtgärder som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande (2009/829/RIF) och om tillämpning av rambeslutet (620/2012) finns i 8 § i den lagen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att när någon har dömts till frihetsstraff ska utlämning beviljas, om den påföljd som har dömts ut är ett frihetsstraff på minst *fyra månader* och gärningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden.

I 3 § i EU-utlämningslagen finns det bestämmelser om utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet. Enligt paragrafen ska utlämning beviljas oberoende av om den gärning som ligger till grund för framställningen utgör brott enligt finsk lag eller inte, om gärningen enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning är en sådan gärning som avses i paragrafens 2 mom. och det strängaste straffet för gärningen enligt lagstiftningen i medlemsstaten i fråga är ett frihetsstraff på minst tre år. Utlämning för verkställighet av frihetsstraff förutsätter dessutom att det straff

RP 58/2021 rd

som har dömts ut är ett frihetsstraff på minst fyra månader. I paragrafens 2 mom. är förteckningen över de gärningar som avses i 1 mom. densamma som förteckningen i artikel 2.2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I denna proposition föreslås det att Finland inte ska göra en anmälan enligt artikel 599.4 i handels- och samarbetsavtalet. Enligt propositionen ska sålunda den förutsättning för dubbel straffbarhet som avses i punkt 2 i artikeln tillämpas i alla situationer.

I 53 § i EU-utlämningslagen finns det bestämmelser om allmänna förutsättningar för en framställning om utlämning från en annan medlemsstat till Finland. Framställning kan göras om att en person som uppehåller sig i en annan medlemsstat ska gripas och utlämnas till Finland för att åtgärder för väckande av åtal ska kunna vidtas, om det strängaste straffet enligt finsk lag för den gärning som ligger till grund för framställningen är fängelse i minst *ett år*. Framställningen ska grunda sig på ett häktningsbeslut (1 mom.). Framställning kan göras om gripande och utlämning till Finland för att ett frihetsstraff ska kunna verkställas, om en verkställbar dom har meddelats i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen och om den påföljd som har dömts ut är ett fängelsestraff på minst *fyra månader* (2 mom.). Om det strängaste straffet enligt finsk lag för den gärning som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning är fängelse i minst *tre år* och det är fråga om någon av de gärningar som nämns i 3 § 2 mom., ska den anmodade medlemsstaten underrättas om detta i framställningen (3 mom.). Om den gärning som ligger till grund för framställningen uppfyller villkoren i 1 eller 2 mom., kan utlämning begäras också för gärningar som inte uppfyller villkoren enligt någotdera momentet (4 mom.).

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 2 och 53 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 600 Skäl till att verkställighet ska vägras

Artikeln innehåller en förteckning över skäl till att verkställighet ska vägras och med stöd av vilka utlämning alltid ska vägras. Enligt artikeln ska verkställighet av arresteringsordern vägras a) om det brott som ligger till grund för arresteringsordern omfattas av amnesti i den verkställande staten då den staten var behörig att lagföra brottet enligt sin egen strafflag, b) om det framgår av de uppgifter som står till den verkställande rättsliga myndighetens förfogande att den eftersöktes ansvar för samma gärning prövats genom lagakraftägande dom i en stat under förutsättning att, om en påföljd har utdömts, påföljden har verkställts, är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i den dömande staten eller c) om den person som är föremål för en arresteringsorder på grund av sin ålder ännu inte kan ställas till straffrättsligt ansvar för de gärningar som ligger till grund för arresteringsordern enligt den verkställande statens lag.

Artikeln motsvarar de skäl som anges i artikel 3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder när det gäller amnesti, prövning av samma gärning genom lagakraftägande dom i en medlemsstat och åldern på den som utlämnas.

I 5 § i EU-utlämningslagen finns det bestämmelser om ovillkorliga grunder för förvägrande. Grunderna gäller bland annat amnesti och åldern på den som begärs utlämnad. Dessutom ska utlämning mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i EU alltid vägras, om den som begärs

RP 58/2021 rd

utlämnad i Finland eller i någon annan medlemsstat i EU har dömts genom en lagakraftvunnen dom för den gärning som ligger till grund för framställningen.

Artikelns bestämmelser om skäl till att verkställighet ska vägras är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 601 Andra skäl till att verkställighet får vägras

Skälen enligt artikeln är så kallade av prövning beroende grunder för förvägrande. Prövningsberoendet innebär att även om det finns formella skäl till tillämpningen av skälet till vägran, finns det ingen skyldighet att vägra utlämning, utan domstolen har prövningsrätt vid behandlingen av vägran.

Enligt *punkt 1* i artikeln får verkställighet av arresteringsordern vägras för det första a) om, i något fall som anges i artikel 599.2, den gärning som ligger till grund för arresteringsordern inte är ett brott enligt lagen i den verkställande staten; när det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får dock verkställighet av arresteringsordern inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning, b) om den person som är föremål för arresteringsordern är föremål för lagföring i den verkställande staten för samma gärning som den som ligger till grund för arresteringsordern, c) om de rättsliga myndigheterna i den verkställande staten har beslutat antingen att inte väcka åtal för det brott som ligger till grund för arresteringsordern eller att underlåta åtal, eller om den eftersökte i en stat omfattas av ett slutligt avgörande för samma gärningar som hindrar senare lagföring, d) om åtal för brottet eller verkställigheten av straffet för den eftersökte preskriberats enligt den verkställande statens lagstiftning och gärningarna omfattas av denna stats behörighet enligt dess egen strafflagstiftning.

För det andra får verkställighet av arresteringsordern vägras e) om det framgår av de uppgifter som står till den verkställande rättsliga myndighetens förfogande att den eftersöktes ansvar för samma gärning har prövats genom lagakraftvunnen dom i tredjeland, under förutsättning att, om en påföljd har utdömts, påföljden har verkställts, är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i den dömande staten, f) om arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande staten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt sin inhemska lagstiftning; om den eftersöktes samtycke till att straffet eller den frihetsberövande åtgärden överförs till den verkställande staten krävs, får den verkställande staten vägra att verkställa arresteringsordern först efter det att den eftersökte samtyckt till att straffet eller den frihetsberövande åtgärden överförs, g) om en arresteringsorder avser brott som i) enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller delvis på dess territorium eller på en plats som är likställd med detta, eller ii) har begåtts utanför den utfärdande statens territorium och åtal enligt den verkställande statens lagstiftning inte är tillåtet för sådana brott, när de begåtts utanför den verkställande statens territorium, h) om det finns objektiva skäl för att tro att arresteringsordern har utfärdats för att lagföra eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning, eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.

För det tredje får verkställighet av arresteringsordern vägras i) om arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd, om den eftersökte inte var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till beslutet, såvida inte

arresteringsordern anger att personen, i enlighet med ytterligare processuella krav i den utfärdande statens inhemska lagstiftning i) i god tid A) antingen kallats personligen och därigenom underrättades om den planerade tiden och platsen för den förhandling som ledde till beslutet, eller på annat sätt faktiskt officiellt underrättades om tid och plats för förhandlingen, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att denne hade kännedom om den planerade förhandlingen, och B) underrättades om att ett beslut kunde meddelas även om personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen, eller ii) i vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt ett juridiskt ombud som antingen utsetts av den berörda personen eller av staten att försvara honom eller henne vid förhandlingen och faktiskt försvarades av det juridiska ombudet vid förhandlingen, eller iii) efter att ha delgivits beslutet och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande och rätten att få delta och få själva sakfrågan prövad på nytt även mot bakgrund av nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga beslutet upphävs: A) uttryckligen förklarade att personen inte bestred beslutet, eller B) inte begärde förnyad prövning eller överklagade inom den tillämpliga tidsramen, eller iv) inte personligen delgavs beslutet men A) utan dröjsmål kommer att personligen delges detta efter överlämnandet och uttryckligen kommer att underrättas om rätten till förnyad prövning eller överklagande och rätten att delta och få själva sakfrågan prövad på nytt, även mot bakgrund av nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga beslutet upphävs, och B) kommer att underrättas om den tidsram inom vilken vederbörande måste begära förnyad prövning eller överklagande enligt den relevanta arresteringsordern.

I *punkt 2* i artikeln föreskrivs att om en arresteringsorder utfärdas i syfte att verkställa ett fängelsestraff eller en frihetsberövande åtgärd enligt villkoren i punkt 1 i iv och den berörda personen inte dessförinnan mottagit någon officiell information om att det pågår straffrättsliga förfaranden mot honom eller henne, får denna person när denne informeras om innehållet i arresteringsordern, begära att erhålla en kopia av domen innan personen ifråga överlämnas. Omedelbart efter att ha blivit informerad om denna begäran ska den utfärdande myndigheten via den verkställande myndigheten tillhandahålla den eftersökta personen en kopia av domen. Den eftersöktes begäran får varken försena överlämnandeförfarandet eller beslutet att verkställa arresteringsordern. Tillhandahållandet av domen till den berörda personen ska endast ske i informationssyfte; det får varken betraktas som en formell delgivning av domen eller påverka tidsfristerna för begäran om förnyad prövning eller överklagande.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs att om en person överlämnas enligt villkoren i punkt 1 i iv och denna person har begärt förnyad prövning eller överklagande, ska kvarhållandet av den person som väntar på en sådan förnyad prövning eller överklagande omprövas till dess att dessa förfaranden avslutats i enlighet med den utfärdande statens inhemska lagstiftning, antingen regelbundet eller på den berörda personens begäran. En sådan omprövning ska framför allt omfatta möjligheten att uppskjuta eller avbryta kvarhållandet. Den förnyade prövningen eller överklagandet ska inledas inom rimlig tid efter överlämnandet.

De andra skälen till att verkställighet får vägras motsvarar i huvudsak artikel 4 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Skillnaden jämfört med rambeslutet är punkt 1 f, h och i. När det gäller leden h och i finns det inga motsvarande bestämmelser i rambeslutet och led f skiljer sig från rambeslutet på så sätt att det i ledet dessutom konstateras att om den eftersöktes samtycke till att straffet eller den frihetsberövande åtgärden överförs till den verkställande staten krävs, får den verkställande staten vägra att verkställa arresteringsordern först efter det att den eftersökta samtyckt till att straffet eller den frihetsberövande åtgärden överförs.

I 6 § i EU-utlämningslagen finns det bestämmelser om av prövning beroende grunder för förvägrande, och i 6 a § i den lagen om grunder för förvägrande som gäller utevarodom.

RP 58/2021 rd

Artikeln bestämmelser om andra skäl till att verkställighet får vägras är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 602 Undantag med avseende på politiska brott

Enligt *punkt 1* i artikeln får verkställighet inte vägras på grund av att den verkställande staten kan betrakta brottet som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv.

Enligt *punkt 2* i artikeln får avtalsparterna dock anmäla att punkt 1 endast kommer att tillämpas vad gäller a) brott som avses i artiklarna 1 och 2 i Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism, b) brott som består i stämpling till, eller sammansvärjning i syfte att begå, ett eller flera av de brott som avses i artiklarna 1 och 2 i den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism, om stämplingen eller sammansvärjningen motsvarar beskrivningen av gärningen i artikel 599.3 i detta avtal, och c) terrorism enligt definitionen i bilaga 45 till detta avtal.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs att om en arresteringsorder har utfärdats av en stat som har gjort en anmälan enligt punkt 2, eller av en stat på vars vägnar en sådan anmälan har gjorts, får den verkställande staten tillämpa ömsesidighet.

Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller ingen motsvarande undantagsbestämmelse om ett politiskt brott.

Enligt 6 § i lagen om utlämning för brott (456/1970, nedan *den allmänna utlämningslagen*) får utlämning inte ske för ett politiskt brott. Om ett brott av icke politisk beskaffenhet ingår i eller är anknutet till ett politiskt brott, får utlämning dock ske om gärningen bedömd som en helhet inte kan anses övervägande ha karaktären av ett politiskt brott. Enligt 2 mom. ska uppsåtligt dödande eller försök till det, som inte skett i öppen strid, inte i något fall betraktas som ett politiskt brott.

Även i flera internationella avtal som är bindande för Finland har man kommit överens om att vissa brott inte betraktas som politiska. Som exempel kan nämnas den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990), konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (FördrS 5/1960) och konventionen för bekämpande av myntförfälskning och därtill hörande fakultativt protokoll (FördrS 47/1936). Dessa internationella förpliktelser begränsar tillämpningsområdet för 6 § i den allmänna utlämningslagen.

I propositionen föreslås det att det till tillämpningslagen fogas en förtydligande bestämmelse om ett undantag som gäller politiska brott. Den föreslagna bestämmelsen innehåller en i punkt 2 i artikeln avsedd begränsning av undantaget, det vill säga att punkt 1 i artikeln tillämpas endast i de sammanhang som anges i punkt 2.

I samband med att tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet inleddes anmäldes det i enlighet med punkt 2 i artikeln att punkt 1 endast kommer att tillämpas i de sammanhang som anges i leden a och b.

Artikel 603 Undantag på grund av medborgarskap

Enligt *punkt 1* i artikeln får verkställighet inte vägras på grund av att den eftersökte är medborgare i den verkställande staten.

Enligt *punkt 2* i artikeln får emellertid avtalsparterna anmäla att deras egna medborgare inte kommer att överlämnas eller att överlämnande av deras egna medborgare endast kommer att tillåtas på vissa angivna villkor. Anmälan ska grundas på skäl som rör grundläggande principer eller praxis i statens inhemska rättsordning. I ett sådant fall får unionen, på någon av sina medlemsstaters vägnar, eller Förenade kungariket, alltefter omständigheterna, inom rimlig tid efter mottagandet av anmälan från den andra parten, anmäla till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor att de verkställande rättsliga myndigheterna i medlemsstaten eller Förenade kungariket, alltefter omständigheterna, får vägra att överlämna sina medborgare till den staten eller att överlämnande endast ska tillåtas på vissa angivna villkor.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs att om en stat har vägrat att verkställa en arresteringsorder på grund av att den, när det gäller Förenade kungariket, har gjort en anmälan eller, när det gäller en medlemsstat, unionen har gjort en anmälan på dess vägnar enligt punkt 2, ska den staten överväga att inleda ett förfarande mot sin egen medborgare som står i proportion till grunden för arresteringsordern, med beaktande av den utfärdande statens synpunkter. Om en rättslig myndighet beslutar att inte inleda ett sådant förfarande ska brottsoffret för det brott som ligger till grund för arresteringsordern kunna få information om beslutet i enlighet med tillämplig inhemska lagstiftning.

I *punkt 4* i artikeln föreskrivs att om de behöriga myndigheterna i en stat i enlighet med punkt 3 inleder ett förfarande mot sin medborgare, ska denna stat säkerställa att dess behöriga myndigheter kan vidta lämpliga åtgärder för att bistå brottsoffret och vittnena i situationer där de är bosatta i en annan stat, särskilt när det gäller det sätt på vilket förfarandet genomförs.

Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller ingen motsvarande undantagsbestämmelse som bygger på medborgarskap.

Enligt 9 § 3 mom. i Finlands grundlag får finska medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Genom lag kan dock föreskrivas att finska medborgare får utlämnas eller föras till ett land där deras mänskliga rättigheter och rättssäkerhet kan garanteras, när åtgärden vidtas med anledning av brott eller när syftet med den är rättegång eller verkställighet av ett beslut som gäller vårdnad om eller vård av barn.

Enligt 2 § i den allmänna utlämningslagen får finska medborgare inte utlämnas.

I propositionen föreslås det att det till tillämpningslagen fogas en bestämmelse enligt vilken finska medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket. Detta anses motiverat av grundlagsskäl. För tydlighetens skull bör det noteras att den föreslagna bestämmelsen också förbjuder villkorlig utlämning enligt artikel 604 b av finska medborgare till Förenade kungariket.

I samband med att tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet inleddes anmäldes det i enlighet med punkt 2 i artikeln att finska medborgare inte utlämnas till Förenade kungariket.

Artikel 604 Garantier som ska lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall

Enligt artikeln får den verkställande rättsliga myndighetens verkställighet av arresteringsordern förenas med följande villkor: a) Om det brott som ligger till grund för en arresteringsorder har utfärdats kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd på livstid i den utfärdande staten, får den verkställande staten förena verkställigheten av arresteringsordern med villkoret

att den utfärdande staten lämnar en garanti som den verkställande staten bedömer som tillräcklig, att den utfärdande staten kommer att ompröva straffet eller åtgärden, efter framställan eller senast efter 20 år, eller kommer att uppmuntra tillämpningen av åtgärder som kan ge benådning och som personen har rätt att ansöka om enligt den utfärdande statens lagstiftning eller praxis, i syfte att ett sådant straff eller en sådan åtgärd inte ska verkställas, b) om den person som är föremål för en arresteringsorder för lagföring är medborgare eller bosatt i den verkställande staten får överlämnandet förenas med villkoret att personen efter att ha hörts återförs till den verkställande staten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande staten; om den eftersöktes samtycke till överförandet av straffet eller den frihetsberövande åtgärden till den verkställande staten krävs, ska garantin för att personen återförs till den verkställande staten för att avtjäna sitt straff vara beroende av att den eftersökte efter att ha hörts samtycker till att återföras till den verkställande staten, c) om det finns välgrundade skäl att anta att det föreligger en verklig risk för skyddet av den eftersöktes grundläggande rättigheter, får den verkställande rättsliga myndigheten i förekommande fall kräva ytterligare garantier för behandlingen av den eftersökte efter överlämnandet innan den fattar beslut om huruvida arresteringsordern ska verkställas.

I artikel 5 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder föreskrivs det om de garantier som ska lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall. Artikel 604 a i handels- och samarbetsavtalet motsvarar artikel 5.2 i rambeslutet och artikel 604 b i handels- och samarbetsavtalet motsvarar delvis artikel 5.3 i rambeslutet. I artikel 604 b konstateras det med avvikelse från rambeslutet om en europeisk arresteringsorder att om den eftersöktes samtycke till överförandet av straffet eller den frihetsberövande åtgärden till den verkställande staten krävs, ska garantin för att personen återförs till den verkställande staten för att avtjäna sitt straff vara beroende av att den eftersökte efter att ha hörts samtycker till att återföras till den verkställande staten.

Artikel 604 innehåller inte heller någon bestämmelse som motsvarar bestämmelsen i artikel 5.1 i rambeslutet om en europeisk utredningsorder, enligt vilken när en europeisk arresteringsorder har utfärdats för verkställighet av ett straff eller en annan åtgärd som har beslutats genom utvarod om och den berörda personen inte kallats personligen eller på annat sätt informerats om tidpunkt och plats för den förhandling som ledde till att beslutet fattades genom utvarod, får överlämnande ske på villkor att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar tillräckliga garantier om att den person som är föremål för den europeiska arresteringsordern kommer att ges möjlighet till en förnyad prövning av beslutet i den utfärdande medlemsstaten och att bli dömd i sin närvaro. Rambeslutet innehåller ingen bestämmelse som motsvarar bestämmelsen i artikel 604 c.

I 10 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om villkor som gäller livstidsstraff. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att om det i den ansökande medlemsstaten kan följa frihetsstraff på livstid på den gärning som ligger till grund för framställningen, kan utlämningen förenas med villkoret att den ansökande medlemsstaten avger en försäkran om att ett utdömt straff enligt dess lagstiftning eller rättspraxis kan omprövas eller anhållan om benådning göras. Enligt paragrafens 2 mom. ska försäkran enligt 1 mom. avges innan beslut om utlämningen fattas.

I 8 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om villkor som gäller återsändande av den som ska utlämnas. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att när det beslutas om utlämning av en finsk medborgare för att åtgärder för väckande av åtal ska kunna vidtas, ska som villkor för utlämningen ställas att den utlämnade omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänds till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut, om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att är den som begärs utlämnad varaktigt bosatt i Finland, kan det bestämmas

RP 58/2021 rd

om ett villkor enligt 1 mom., om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland och det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att ett eventuellt frihetsstraff får avtjänas i Finland. Enligt paragrafens 3 mom. ska de frihetsstraff som avses i 1 och 2 mom. verkställas i Finland med iakttagande av vad som föreskrivs särskilt om detta.

Till denna del är det i fråga om 8 § 1 mom. motiverat att beakta när det gäller artikel 603 förslaget att till tillämpningslagen foga en bestämmelse enligt vilken finska medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket. Sålunda kan 8 § 1 mom. inte i tillämpliga delar tillämpas parallellt, eftersom huvudregeln är att finska medborgare inte får utlämnas. Paragrafens 2 mom. gäller dock personer som är varaktigt bosatta i Finland och som inte berörs av det ovannämnda förslaget till medborgarundantag. För tydlighetens skull är det sålunda behövligt att möjliggöra tillämpning av 8 § 2 mom. i tillämpliga delar parallellt med artikeln. Dessutom är det motiverat att möjliggöra att 8 § 3 mom. i tillämpliga delar tillämpas parallellt till den del det är fråga om verkställighet av frihetsstraff enligt 2 mom.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 8 § 2 och 3 mom. och 10 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 605 Centralmyndighet

Enligt *punkt 1* i artikeln får avtalsparterna anmäla till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor den centrala myndigheten för varje stat som har utsett en sådan myndighet eller, om den berörda statens rättssystem så föreskriver, mer än en centralmyndighet för att bistå de behöriga rättsliga myndigheterna.

Enligt *punkt 2* i artikeln får det vid anmälan enligt punkt 1 anges att den eller de centrala myndigheterna, till följd av organisationen av de relevanta staternas interna rättsväsende är ansvarig för administrativt översändande och mottagande av arresteringsorder samt för all annan officiell korrespondens som rör administrativt översändande och mottagande av arresteringsorder. Denna anvisning ska vara bindande för alla myndigheter i den utfärdande staten.

Artikeln liknar artikel 7 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, i fråga om vilken Finland har anmält justitieministeriet och centralkriminalpolisens Sirenekontor som centralmyndighet. I Finlands anmälningar har det dock klargjorts att justitieministeriet och Sirenekontoret har till uppgift att bistå de behöriga myndigheterna.

I samband med att tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet inleddes anmäldes det att justitieministeriet är en centralmyndighet enligt artikel 605, men i denna proposition föreslås det att bestämmelser om justitieministeriets ställning som centralmyndighet ska fogas till tillämpningslagen. Enligt denna proposition ska justitieministeriet bistå de behöriga myndigheterna i kommunikationen vid översändande av en arresteringsorder.

Artikel 606 Arresteringsorderns innehåll och form

Enligt *punkt 1* i artikeln ska arresteringsordern innehålla följande uppgifter uppställda i enlighet med formuläret i bilaga 43 till handels- och samarbetsavtalet: a) den eftersöktes identitet och nationalitet, b) namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den utfärdande rättsliga myndigheten, c) uppgift om förekomsten av en verkställbar dom, en arresteringsorder

RP 58/2021 rd

eller något annat verkställbart rättsligt avgörande med samma rättsverkan som omfattas av artikel 599, d) brottets beskaffenhet och brottsrubricering, särskilt med avseende på artikel 599, e) en beskrivning av de omständigheter under vilka brottet begåtts, inbegripet tidpunkt och plats samt graden av den eftersöktes delaktighet i brottet, f) det straff som dömts ut, om det rör sig om en slutlig dom, eller den straffskala för brottet som föreskrivs i den utfärdande statens lagstiftning och g) om möjligt, andra konsekvenser av brottet.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska arresteringsordern översättas till ett språk som är officiellt i den verkställande staten. Förenade kungariket, liksom unionen på någon av sina medlemsstaters vägnar, får var och en till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor anmäla att en översättning till ett språk som är officiellt i staten kommer att godtas.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 8 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I 14 § i EU-utlämningslagen finns det bestämmelser om framställningens innehåll och form, och i 56 § i den lagen hänvisas det till den paragrafen när det gäller förfarandet för utlämning från en annan av EU:s medlemsstater till Finland. EU-utlämningslagens 14 § skiljer sig från artikeln i fråga om paragrafens 1 mom. 6 punkt och 2 mom. Artikeln förutsätter inte att 14 och 56 § i tillämpliga delar ska iaktas parallellt med den.

Enligt 15 § 1 mom. i EU-utlämningslagen ska en framställning avfattas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Enligt 15 § 2 mom. i den lagen kan den behöriga myndigheten i Finland verkställa en framställning även om den inte är avfattad på finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns hinder för att framställningen verkställs. I 15 § 3 mom. i den lagen föreskrivs dessutom att om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, ska centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till det språk, finska eller svenska, som används vid behandlingen av utlämningsärendet.

I 57 § 1 mom. i EU-utlämningslagen föreskrivs att om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, ska framställningen avfattas på den anmodade medlemsstatens språk. Om denna medlemsstat har meddelat att den också godkänner framställningar på något annat språk, kan framställningen avfattas på ett av medlemsstaten godkänt språk. Enligt 57 § 2 mom. i den lagen ska centralkriminalpolisen se till att framställningarna översätts enligt 1 mom. och översänds till den anmodade medlemsstaten.

I samband med att tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet inleddes anmäldes det att Finland godtar utöver framställningar på finska och svenska också framställningar avfattade på engelska.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 15 och 57 § i EU-utlämningslagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs för tillämpningen av de nationella bestämmelser om språk och översättningar som artikeln förutsätter. Den parallella tillämpningen motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 607 Översändande av en arresteringsorder

RP 58/2021 rd

I artikeln föreskrivs att om det är känt var den eftersökte befinner sig får den utfärdande rättsliga myndigheten översända arresteringsordern direkt till den verkställande rättsliga myndigheten. Artikeln motsvarar artikel 9.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Bestämmelsen i artikeln är direkt tillämplig nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 13 § 2 och 3 mom. och 55 § 2 och 3 mom. i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs för tillämpningen av behövliga nationella bestämmelser om kontaktordningen. Till exempel är det också behövligt att informera centralkriminalpolisen i de situationer där framställningen inte har kommit via centralkriminalpolisen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 608 Närmare bestämmelser om översändande av en arresteringsorder

I *punkt 1* i artikeln föreskrivs att om den utfärdande rättsliga myndigheten inte känner till vilken verkställande rättslig myndighet som är behörig, ska den göra de efterforskningar som krävs för att få denna information av den verkställande staten.

Enligt *punkt 2* i artikeln får den utfärdande rättsliga myndigheten använda sig av Internationella kriminalpolisorganisationens (Interpol) tjänster för att översända en arresteringsorder.

Enligt *punkt 3* i artikeln får den utfärdande rättsliga myndigheten översända arresteringsordern på vilket säkert sätt som helst som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, så att den verkställande staten kan fastställa att arresteringsordern är äkta.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska alla svårigheter rörande översändandet av eller äktheten hos de handlingar som behövs för att verkställa arresteringsordern behandlas genom direkta kontakter mellan de berörda rättsliga myndigheterna eller, i förekommande fall, med bistånd av staternas centralmyndigheter.

Enligt *punkt 5* i artikeln ska, om den myndighet som tar emot en arresteringsorder saknar behörighet att verkställa denna, den självmant översända arresteringsordern till den behöriga myndigheten i sin stat och underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta.

Punkterna 1 och 2 i artikeln skiljer sig från motsvarande punkter i artikel 10 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, eftersom det i rambeslutet hänvisas till det europeiska rättsliga nätverket. Punkterna 3–5 i artikeln motsvarar artikel 10.4, 10.5 och 10.6 i rambeslutet.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning. I fråga om artikeln bör det noteras att det i propositionen föreslås att justitieministeriet ska vara en centralmyndighet enligt artikel 605, som ska bistå de behöriga myndigheterna i kommunikationen vid översändande av en arresteringsorder.

Artikel 609 Den eftersöktes rättigheter

Enligt *punkt 1* i artikeln ska när en eftersökt person grips för att en arresteringsorder ska kunna verkställas den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med den inhemska lagstiftningen upplysa personen om arresteringsordern och dess innehåll samt om dennes möjlighet att samtycka till överlämnande till den utfärdande rättsliga myndigheten.

RP 58/2021 rd

Enligt *punkt 2* i artikeln ska en eftersökt person som grips för att en arresteringsorder ska kunna verkställas och som inte talar eller förstår förfarandespråket ha rätt att biträdas av en tolk och förses med en skriftlig översättning på den eftersöktes modersmål eller något annat språk som personen talar eller förstår, i enlighet med den verkställande statens inhemska lagstiftning.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska en eftersökt person efter gripandet ha rätt att biträdas av ett juridiskt ombud i enlighet med den verkställande statens inhemska lagstiftning.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska den eftersökte underrättas om sin rätt att utse ett juridiskt ombud i den utfärdande staten för att biträda det juridiska ombudet i den verkställande staten i förfarandena i samband med arresteringsordern. Denna punkt påverkar inte de tidsfrister som anges i artikel 621.

Enligt *punkt 5* i artikeln ska en eftersökt person som grips ha rätt att få de konsulära myndigheterna i den stat där personen är medborgare, eller, om personen är statslös, de konsulära myndigheterna i den stat där personen normalt är bosatt, utan onödigt dröjsmål underrättade om gripandet och att kommunicera med dessa myndigheter, om den personen så önskar.

Punkterna 1–3 i artikeln motsvarar i huvudsak artikel 11 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Punkterna 4 och 5 i artikeln skiljer sig från rambeslutet. Punkt 4 i artikeln innehåller dock huvudsakligen samma bestämmelser som artikel 11.2 i rambeslutet. I rambeslutet finns det ingen bestämmelse som motsvarar punkt 5 i artikeln.

I 20 § i EU-utlämningslagen finns det bestämmelser om rätt till biträde och försvarare för den som begärs utlämnad. I 20 a § i den lagen föreskrivs om skriftlig underrättelse till den som begärs utlämnad om hans eller hennes rättigheter. I 20 b § i den lagen föreskrivs om avstående från rätten att anlita biträde.

I 21, 21 a–21 c och 22–24 § i EU-utlämningslagen finns det dessutom närmare bestämmelser om beredningen av utlämningsärendet. I 57 a § i den lagen finns det bestämmelser om lämnande av uppgifter för utseende av ett biträde.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 20, 20 a, 20 b, 21, 21 a–21 c, 22–24 och 57 a § i EU-utlämningslagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta är motiverat på grund av behövliga bestämmelser om det nationella förfarandet. Enligt propositionen avses med hänvisningarna till 6 a § 2 mom. 5 punkten i 21 a § i EU-utlämningslagen artikel 601.1 i iv i handels- och samarbetsavtalet. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 610 Fortsatt frihetsberövande

I artikeln föreskrivs att om en person grips på grundval av en arresteringsorder ska den verkställande rättsliga myndigheten fatta beslut i enlighet med den verkställande statens lagstiftning om huruvida personen ska vara fortsatt frihetsberövad. Det är alltid möjligt att, i enlighet med den verkställande statens inhemska lagstiftning, tillfälligt försätta personen på fri fot, med förbehåll för att den behöriga myndigheten i denna stat vidtar alla åtgärder som den bedömer vara nödvändiga för att undvika att den eftersökte avviker.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 12 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

RP 58/2021 rd

I 16 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om gripande av den som begärs utlämnad, i 17 § i den lagen om tagande i förvar av den som begärs utlämnad, i 18 § i den lagen om fortsatt förvar och i 19 § i den lagen om klagomål över fortsatt förvar.

Bestämmelsen i artikeln är direkt tillämplig nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 16–19 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs för tillämpningen av de nationella bestämmelser om gripande och förvar som artikeln förutsätter. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 611 Samtycke till överlämnande

Enligt *punkt 1* i artikeln ska om den gripne säger sig samtycka till att överlämnas dennes samtycke och, i förekommande fall, uttryckliga avstående från rätten att utnyttja specialitetsregeln enligt artikel 625.2 avges inför den verkställande rättsliga myndigheten, i enlighet med den verkställande medlemsstatens inhemska lagstiftning.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska varje stat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att det samtycke och, i förekommande fall, det avstående som avses i punkt 1 fastställs under sådana förhållanden att det framgår att personen har lämnat dem frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Den eftersökte ska i detta syfte ha rätt till ett juridiskt ombud.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs att det samtycke och, i förekommande fall, det avstående som anges i punkt 1 ska protokollföras i enlighet med det förfarande som föreskrivs i den verkställande statens inhemska lagstiftning.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska samtycket i princip vara oåterkalleligt. Varje stat får föreskriva att det samtycke och, i förekommande fall, det avstående som avses i punkt 1 i denna artikel får återkallas i enlighet med deras inhemska regler. I ett sådant fall ska den tid som förflyter mellan dagen för samtycke och dagen för återkallelse inte beaktas vid fastställande av de tidsfrister som anges i artikel 621. Förenade kungariket, liksom unionen på någon av sina medlemsstaters vägnar får var och en till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor anmäla att de vill använda sig av denna möjlighet och ange de förfaranden genom vilka samtycket kan återkallas samt alla ändringar av dessa förfaranden.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 13 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I 7 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det att även om den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen kan utlämning förvägras på en sådan grund som anges i 6 § 1 eller 4 punkten. Enligt 6 § 1 punkten i EU-utlämningslagen kan utlämning förvägras, om den som begärs utlämnad är åtalad i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen. Enligt paragrafens 4 punkt kan utlämning förvägras, om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. i strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och det är ändamålsenligare att behandla saken i Finland.

I 21 § 1 mom. i EU-utlämningslagen föreskrivs att den som begärs utlämnad ska också upplysas om möjligheten att samtycka till utlämningen och till att han eller hon i den medlemsstat till vilken utlämningen sker åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämning begärs, samt till vidareutlämning till någon annan medlemsstat. Den som begärs utlämnad ska dessutom upplysas om innebörden av samtycket. Personen i fråga ska tillfrågas om han eller hon har för avsikt att samtycka till utlämningen eller

RP 58/2021 rd

anser att de grunder för förvägrande eller de villkor som anges i EU-utlämningslagen kan tillämpas i saken. Vid behov ska den som begärs utlämnad tillfrågas om han eller hon har för avsikt att anhålla om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland. Såsom nämns ovan föreslås det i samband med artikel 609 att paragrafen i tillämpliga delar tillämpas parallellt.

I paragrafens 2 och 3 mom. finns det bestämmelser om det språk som ska användas i underrättelser och förfrågningar, rätten till tolkning för den som begärs utlämnad samt skriftlig eller muntlig översättning. I 4 mom. föreskrivs dessutom att över de åtgärder som har vidtagits ska det upprättas ett protokoll, i vilket ska antecknas åtgärderna samt de uppgifter som har erhållits. Centralkriminalpolisen ska sända protokollet och de övriga handlingarna till den behöriga åklagaren.

Enligt 29 § 1 mom. i EU-utlämningslagen ska den som begärs utlämnad vid tingsrättens sammanträde meddela om han eller hon samtycker till utlämningen eller till att han eller hon i den medlemsstat till vilken utlämningen sker åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämning begärs, eller till vidareutlämning till någon annan medlemsstat. Enligt paragrafens 2 och 3 mom. ska tingsrätten innan samtycke enligt 1 mom. ges underrätta den som begärs utlämnad om innebörden av samtycket, och det samtycke som avses i 1 mom. och den underrättelse som avses i 2 mom. ska protokollföras.

I fråga om återkallelse av samtycke enligt 30 § i EU-utlämningslagen kan den som begärs utlämnad återkalla ett samtycke som avses i denna lag till dess att beslutet om utlämning har verkställts (1 mom.). Om den som begärs utlämnad återkallar sitt samtycke till utlämningen ska domstolen behandla utlämningsärendet på nytt. Den tid som förflyter mellan dagen för samtycket och dagen för återkallelsen beaktas inte när tidsfristerna enligt denna lag beräknas (2 mom.).

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 7, 29 och 30 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs för tillämpningen av de behövliga nationella bestämmelser om samtycke till utlämning samt meddelande om och återkallelse av samtycke som artikeln förutsätter.

Enligt denna proposition avses med hänvisningarna till 6 § 1 och 4 punkten i 7 § i EU-utlämningslagen artikel 601.1 b och g i) i handels- och samarbetsavtalet. Dessutom innebär samtycke enligt 29 § 1 mom. i den lagen till att en person kan utlämnas vidare till en annan medlemsstat utlämning vidare från Förenade kungariket till en annan medlemsstat i EU. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

I samband med att tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet inleddes anmäldes det i fråga om artikel 611.4 att ett sådant samtycke till överlämnande och ett sådant, i förekommande fall, avstående från rätten att utnyttja specialitetsregeln som avses i punkt 1 i den artikeln samt ett samtycke till vidareutlämning kan återkallas tills beslutet om utlämning har verkställts.

Artikel 612 Hörande av den eftersökte

Enligt artikeln ska en person som gripits och som inte samtycker till överlämnande enligt artikel 611 om samtycke till överlämnande ha rätt att höras av den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med den verkställande statens lagstiftning.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 14 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

RP 58/2021 rd

I 28 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om närvaro vid tingsrättens sammanträde. Paragrafen hänger samman med artikel 14 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. I paragrafen har rätten för den som begärs utlämnad att bli hörd vid tingsrättens sammanträde inte begränsats till de situationer där han eller hon inte samtycker till att bli utlämnad. Detta har inte ansetts motiverat, eftersom det också i de situationer där en person samtycker till utlämningen kan finnas sådana frågor som det är skäl att behandla vid domstolen när personen i fråga har rätt att vara närvarande (RP 88/2003 rd, s. 43).

I 25–36 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om behandling av utlämningsärendet och i 37–43 § i den lagen om ändringssökande.

Bestämmelsen i artikeln är direkt tillämplig nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 25, 27, 28, 30 a och 37–43 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta är motiverat för att det ska finnas sådana tillämpliga nationella bestämmelser om behandling av utlämningsärendet och om ändringssökande som artikeln förutsätter. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 613 Beslut om överlämnande

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den verkställande rättsliga myndigheten, inom de tidsfrister och enligt de villkor som anges i denna avdelning, särskilt proportionalitetsprincipen i artikel 597, besluta om personen ska överlämnas.

I *punkt 2* i artikeln föreskrivs att om den verkställande rättsliga myndigheten anser att de uppgifter som den utfärdande medlemsstaten har meddelat inte är tillräckliga för att myndigheten ska kunna besluta om överlämnandet, ska den begära att skyndsamt få nödvändiga kompletterande uppgifter, i synnerhet sådana som rör artikel 597 om proportionalitetsprincipen, artikel 600 om skäl till att verkställighet av arresteringsordern ska vägras, artikel 601 om skäl till att verkställighet av arresteringsordern får vägras, artikel 602 om undantag med avseende på politiska brott, artikel 604 om garantier som ska lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall och artikel 606 om arresteringsorderns innehåll och form, och får fastställa en tidsfrist inom vilken de ska inkomma, med beaktande av nödvändigheten att iaktta de tidsfrister som anges i artikel 615 om tidsfrister och förfaranden för beslutet om verkställighet av arresteringsordern.

Enligt *punkt 3* i artikeln får den utfärdande rättsliga myndigheten när som helst vidarebefordra all ytterligare användbar information till den verkställande rättsliga myndigheten.

Artikeln motsvarar i princip artikel 15 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Skillnaden i förhållande till rambeslutet utgörs av hänvisningen i artikeln till proportionalitetsprincipen enligt artikel 597 (punkterna 1 och 2) samt i fråga om kompletterande uppgifter av hänvisningen till undantag med avseende på politiska brott enligt artikel 602.

I 31 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om begäran om kompletterande uppgifter och i 33 § i den lagen om tingsrättens beslut. Enligt 31 § i den lagen kan tingsrätten innan den fattar sitt beslut vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. Tingsrätten får utsätta en tid inom vilken uppgifterna ska lämnas. Den som begärs utlämnad ska höras med anledning av de uppgifter som lämnats, så som anges i 28 §.

RP 58/2021 rd

Enligt 33 § 1 mom. i EU-utlämningslagen ska, om det ställs ett sådant villkor för utlämningen som avses i 8–10 §, villkoret anges i tingsrättens beslut. Dessutom ska i tingsrättens beslut uppges eventuellt samtycke som den som begärs utlämnad har avgivit. Om tingsrätten beviljar utlämning, ska i beslutet också nämnas att den ansökande medlemsstaten är skyldig att iaktta bestämmelserna i artiklarna 27 och 28 i rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (2002/584/RIF, rambeslutet). I paragrafens 2 mom. föreskrivs att beviljar tingsrätten utlämning, ska den som begärs utlämnad hållas i förvar, om inte domstolen bestämmer något annat. Vägrar tingsrätten utlämning, kan den efter att ha hört åklagaren och den som begärs utlämnad i saken bestämma att förvaret fortsätter till dess att beslutet om utlämningen har vunnit laga kraft eller högsta domstolen bestämmer något annat. Enligt paragrafens 3 mom. gäller vad som föreskrivs i 2 mom. i tillämpliga delar också reseförbud.

Hänvisningarna i 33 § 1 mom. i EU-utlämningslagen till artiklarna 27 och 28 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder motsvarar i huvudsaken artiklarna 625 och 626 i handels- och samarbetsavtalet.

Enligt 44 § i EU-utlämningslagen svarar centralkriminalpolisen för verkställigheten av ett beslut om utlämning. Enligt 45 § 1 mom. i den lagen verkställs ett beslut om utlämning när det har vunnit laga kraft. I den paragrafens 2 mom. föreskrivs att den som begärs utlämnad kan skriftligen meddela tingsrätten att han eller hon inte kommer att överklaga tingsrättens beslut. Med den behöriga åklagarens samtycke kan beslutet då verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 31, 33, 44 och 45 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Enligt denna proposition avses i fråga om hänvisningar till rambeslutet om en europeisk arresteringsorder (artiklarna 27 och 28) i 33 § 1 mom. med i tillämpliga delar parallell tillämpning av artiklarna 625 och 626 i handels- och samarbetsavtalet. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 614 Beslut vid flera framställningar

I artikeln finns det bestämmelser om fattande av beslut vid flera framställningar.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 16 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Punkt 1 i artikeln avviker dock från rambeslutet till den del det i den också föreskrivs att den verkställande rättsliga myndigheten ska fatta beslut med vederbörlig hänsyn till utöver de övriga omständigheter som nämns i punkten även EU-medlemsstaternas rättsliga skyldigheter som följer av unionsrätten, särskilt när det gäller principerna om fri rörlighet och icke-diskriminering på grund av nationalitet.

I 34 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om konkurrerande framställningar och i 25 § i den allmänna utlämningslagen om beslut vid flera framställningar. Bestämmelserna i 34 § 1 mom. i EU-utlämningslagen gäller situationer där flera medlemsstater i EU begär utlämning av samma person. Paragrafens 3 mom. gäller situationer där både en medlemsstat i Europeiska unionen och en utomnordisk stat som inte hör till Europeiska unionen begär utlämning av samma person. I momentet föreskrivs att om domstolen anser att medlemsstatens framställning kan bifallas enligt den lagen och justitieministeriet anser att den framställning som gjorts hos ministeriet kan bifallas, ska justitieministeriet så som anges i 25 § i den allmänna utlämningslagen avgöra till vilken stat utlämning ska ske. Domstolen ska skjuta upp verkställigheten av ett lagakraftvunnet beslut och sända beslutet till justitieministeriet, som avgör saken.

I 34 § 4 mom. i EU-utlämningslagen föreskrivs att om både en medlemsstat och en internationell brottmålsdomstol begär utlämning av samma person, ska domstolsbehandlingen av en framställning enligt denna lag skjutas upp till dess att justitieministeriet har fattat beslut om den framställning som gjorts hos ministeriet.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 34 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Enligt denna proposition ska på situationer enligt punkt 1 i artikeln tillämpas i tillämpliga delar 34 § 1 mom. i EU-utlämningslagen, eftersom i artikeln föreskrivs att vid flera framställningar ska den rättsliga myndigheten fatta beslutet när det är fråga om samtidiga framställningar där Förenade kungariket och en medlemsstat i EU begär utlämning av samma person. På situationer enligt punkt 3 i artikeln ska i tillämpliga delar 34 § 3 mom. i EU-utlämningslagen tillämpas när det är fråga om samtidiga framställningar från Förenade kungariket och ett tredjeland som är en utomnordisk stat och som inte hör till Europeiska unionen. På fall enligt 4 punkten i artikeln ska 34 § 4 mom. i den lagen tillämpas. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 615 Tidsfrister och förfaranden för beslutet om verkställighet av arresteringsordern

Enligt *punkt 1* i artikeln ska en arresteringsorder behandlas och verkställas med skyndsamhet.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska i de fall då den eftersökte samtycker till överlämnandet det slutliga beslutet om verkställighet av arresteringsordern fattas inom *tio dagar* efter det att samtycket har givits.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska i övriga fall det slutliga beslutet om verkställighet av arresteringsordern fattas inom *60 dagar* efter det att den eftersökte har gripits.

I *punkt 4* i artikeln föreskrivs att om arresteringsordern i specifika fall inte kan verkställas inom de tidsfrister som anges i punkt 2 eller 3 ska den verkställande rättsliga myndigheten omedelbart underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten och ange skälen till detta. I ett sådant fall får tidsfristerna förlängas med ytterligare *30 dagar*.

Enligt *punkt 5* i artikeln ska så länge något slutligt beslut om verkställighet av arresteringsordern inte har fattats av den verkställande rättsliga myndigheten denna säkerställa att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande av personen fortfarande är uppfyllda.

Enligt *punkt 6* i artikeln ska varje vägran att verkställa en arresteringsorder motiveras.

I övrigt motsvarar bestämmelserna i artikeln artikel 17 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, med undantag för bestämmelserna i punkt 7 i den artikeln, som inte motsvaras av bestämmelser i handels- och samarbetsavtalet. I artikel 17.7 i rambeslutet föreskrivs att om en medlemsstat i undantagsfall inte kan iakttä de tidsfrister som föreskrivs i denna artikel ska den underrätta Eurojust och ange skälen till förseningen. Dessutom ska en medlemsstat som har drabbats av upprepade förseningar med att verkställa europeiska arresteringsorder från en annan medlemsstats sida underrätta rådet så att det nationella genomförandet av detta rambeslut kan utvärderas på medlemsstatsnivå.

I 26, 32 och 35 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om iakttagande av tidsfristerna i tingsrätten, tidsfrister och förseningar.

RP 58/2021 rd

I 32 § i den lagen föreskrivs att om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen, ska tingsrätten fatta beslut om utlämningen inom *tre dagar* från den dag då samtycket gavs. Tingsrätten ska dock alltid fatta beslutet inom *26 dagar* från den dag då den som begärs utlämnad greps eller annars påträffades i Finland. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom den nämnda tiden, ska det fattas så snart som möjligt.

Paragrafen grundar sig på artikel 17 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, som fastställer skyldighet att iakttä de tidsfrister som anges i artikeln. Tidsfristerna i paragrafen är dock kortare än tidsfristerna enligt artikel 17 i rambeslutet. Detta beror på att man har velat tillåta en viss flexibilitet när det gäller iakttagande av tidsfristerna (RP 88/2003 rd, s. 44).

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 26, 32 och 35 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 616 Situation i avvaktan på beslut

I *punkt 1* i artikeln föreskrivs att om arresteringsordern har utfärdats för lagföring ska den verkställande rättsliga myndigheten antingen a) godta att den eftersökte hörs i enlighet med artikel 617, eller b) godta tillfällig överföring av den eftersökte.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska villkoren för tillfällig överföring och dess varaktighet fastställas i samförstånd mellan den utfärdande och den verkställande rättsliga myndigheten.

Enligt *punkt 3* i artikeln måste vid tillfällig överföring personen kunna återvända till den verkställande staten för att närvara vid förhandlingar som rör vederbörande inom ramen för förfarandet för överlämnande.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 18 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

EU-utlämningslagen innehåller inga bestämmelser om tillfällig överföring av den som ska utlämnas, trots att artiklarna 18 och 19 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller bestämmelser om detta. Motiveringen har varit att om hörande enligt artikel 18.1 a godtas, har man enligt artikel 18 inte skyldighet att godta tillfällig överföring. Till denna del har regleringen sålunda inte betraktats som obligatorisk. Det har inte ansetts ändamålsenligt att ta in bestämmelser om detta i lagen, eftersom det slutliga beslutet om utlämning kan fattas relativt snabbt (RP 88/2003 rd, s. 58).

Enligt denna proposition kan samma motivering anses vara tillämplig också i fråga om handels- och samarbetsavtalet, och det anses motiverat att artikel 616 till denna del tillämpas på samma sätt, det vill säga om man godtar det hörande som avses i punkt 1 a i artikeln, ska det inte finnas någon skyldighet enligt punkt 1 b i artikeln att godta tillfällig överföring. Det anses inte ändamålsenligt att ta in bestämmelserna i tillämpningslagen. Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 617 Hörande av personen i avvaktan på beslut

Enligt *punkt 1* i artikeln ska hörandet av den eftersökte genomföras av en rättslig myndighet. För detta ändamål ska den eftersökta personen ha rätt att biträdas av ett juridiskt ombud i enlighet med den utfärdande statens lagstiftning.

RP 58/2021 rd

Enligt *punkt 2* i artikeln ska hörandet av den eftersökte verkställas i enlighet med den verkställande statens lagstiftning och på de villkor som fastställs i samförstånd mellan den utfärdande och den verkställande rättsliga myndigheten.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs att den behöriga verkställande rättsliga myndigheten får ge en annan rättslig myndighet i den egna staten i uppdrag att delta vid hörandet av den eftersökte för att säkerställa att denna artikel tillämpas på ett korrekt sätt.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 19 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I fråga om punkt 1 i artikeln bör noteras att hörandet av den eftersökte ska verkställas av en rättslig myndighet. I enlighet med definitionen i artikel 598 b avses med rättslig myndighet en myndighet som enligt inhemsk lagstiftning är en domare, en domstol eller en allmän åklagare. Enligt 63 § i EU-utlämningslagen ska den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994), innan beslut om utlämningen fattas, på begäran av den ansökande medlemsstaten ge sitt samtycke till att den som begärs utlämnad hörs i enlighet med den nämnda lagen. Enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden är polisen behörig myndighet att verkställa hörande under förundersökningen. I situationer som gäller tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet kan hörandet dock på ovan nämnda grunder inte verkställas av polisen, så hörandet ska verkställas av åklagaren.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 618 Privilegier och immunitet

I *punkt 1* i artikeln föreskrivs att om den eftersökte har rätt till privilegier eller immunitet avseende rättsliga förfaranden eller verkställighet i den verkställande staten ska tidsfristerna enligt artikel 615 inte börja löpa förrän, eller om, den verkställande rättsliga myndigheten har informerats om att dessa privilegier eller denna immunitet har upphävts.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande staten säkerställa att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande är uppfyllda om den eftersökte inte längre har rätt till sådana privilegier eller sådan immunitet.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs att om befogenheten att upphäva privilegier eller immunitet tillkommer en myndighet i den verkställande staten ska den verkställande rättsliga myndigheten begära att den myndigheten utövar denna befogenhet utan dröjsmål. Om befogenheten att upphäva privilegier eller immunitet tillkommer en myndighet i en annan stat, i ett tredjeland eller inom en internationell organisation, ska den utfärdande rättsliga myndigheten begära att den myndigheten utövar befogenheten.

Artikeln motsvarar i tillämpliga delar artikel 20 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I 65 § i EU-utlämningslagen föreskrivs om privilegier och immunitet.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 619 Samverkande internationella åtaganden

I *punkt 1* i artikeln föreskrivs att detta avtal inte påverkar den verkställande statens åtaganden om den eftersökte har utlämnats till denna stat från ett tredjeland och den eftersökte är skyddad genom bestämmelser med avseende på specialitetsregeln i den ordning enligt vilken han eller hon utlämnades. Den verkställande medlemsstaten ska vidta alla åtgärder som krävs för att utan dröjsmål begära samtycke från den stat som den eftersökte utlämnades ifrån, så att han eller hon kan överlämnas till den utfärdande medlemsstaten. De tidsfrister som avses i artikel 615 börjar inte löpa förrän från och med den dag då specialitetsregeln upphör att vara tillämplig.

Enligt *punkt 2* i avtalet ska i avvaktan på beslutet i det tredjeland varifrån den eftersökte har utlämnats den verkställande staten säkerställa att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande är uppfyllda.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 21 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Liksom i rambeslutet avses i punkterna 1 och 2 i artikeln med tredjeland andra stater än en stat som hör till Europeiska unionen eller Förenade kungariket. När det gäller tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet anses Förenade kungariket således inte vara ett tredjeland som avses i avtalet.

I 64 § i EU-utlämningslagen föreskrivs att om den som begärs utlämnad har utlämnats till Finland från någon annan stat än en sådan som hör till Europeiska unionen och är bunden av de villkor som gäller den utlämningen, får personen i fråga inte utlämnas till en annan medlemsstat utan samtycke av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde (1 mom.). I en sådan situation som avses i 1 mom. ska den behöriga myndigheten begära samtycke till utlämningen av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde. De tidsfrister som anges i EU-utlämningslagen börjar löpa först när villkoren inte längre är i kraft (2 mom.).

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 64 § i EU-utlämningslagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs, eftersom det i de situationer som avses i artikeln är fråga om att begära samtycke av en stat som inte hör till Europeiska unionen. I dessa situationer är vanligen justitieministeriet behörig myndighet. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 620 Underrättelse om beslutet

Enligt artikeln ska den verkställande rättsliga myndigheten omedelbart underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om sitt beslut med anledning av en arresteringsorder.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 22 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Enligt 36 § i EU-utlämningslagen ska åklagaren omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och centralkriminalpolisen om ett lagakraftvunnet beslut som gäller utlämning. Om utlämning har vägrats, ska den ansökande medlemsstaten också informeras om grunden för vägran. Den ansökande medlemsstaten ska också informeras om hur länge den som begärs utlämnad har varit frihetsberövad i Finland med anledning av framställningen om gripande och utlämning.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 36 § i EU-utlämningslagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs, eftersom åklagaren nationellt ska underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten samt centralkriminalpolisen

RP 58/2021 rd

om ett lagakraftvunnet beslut som gäller utlämning. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 621 Tidsfrist för överlämnande av personen

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den eftersökte överlämnas så snart som möjligt vid en tidpunkt som de berörda myndigheterna ska komma överens om.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den eftersökte överlämnas senast tio dagar efter det slutliga beslutet om att verkställa arresteringsordern.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska, om omständigheter som ligger utanför någon av de berörda staternas kontroll hindrar att den eftersökte överlämnas inom den tidsfrist som anges i punkt 2, den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten omedelbart kontakta varandra och komma överens om ett nytt datum för överlämnandet. I så fall ska överlämnandet äga rum inom tio dagar från det nya datum som sålunda överenskommit.

Enligt *punkt 4* i artikeln får överlämnandet i undantagsfall skjutas upp tillfälligt, av allvarliga humanitära skäl, till exempel om det finns välgrundade skäl att anta att överlämnandet uppenbart skulle innebära en fara för den eftersöktes liv eller hälsa. Verkställigheten av arresteringsordern ska äga rum så snart dessa skäl inte längre föreligger. Den verkställande rättsliga myndigheten ska omedelbart underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta och komma överens om ett nytt datum för överlämnandet. I så fall ska överlämnandet äga rum inom tio dagar från det nya datum som sålunda överenskommit.

Enligt *punkt 5* i artikeln ska när de tidsfrister som anges i punkterna 2–4 har löpt ut personen, om han eller hon fortfarande kvarhålls i häkte, försättas på fri fot. De verkställande och utfärdande rättsliga myndigheterna ska kontakta varandra så snart det framgår att en person ska försättas på fri fot enligt denna punkt och komma överens om formerna för överlämnandet av den personen.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 23 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Den enda skillnaden jämfört med rambeslutet om en europeisk arresteringsorder är punkt 5 i artikeln där det fastställs ytterligare att de verkställande och utfärdande rättsliga myndigheterna ska kontakta varandra så snart det framgår att en person ska försättas på fri fot enligt denna punkt och komma överens om formerna för överlämnandet av den personen.

I 46–48 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om tiden för verkställigheten, om senareläggning av verkställigheten och om frigivning.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 622 Uppskjutet eller villkorligt överlämnande

Enligt *punkt 1* i artikeln får den verkställande rättsliga myndigheten, efter att ha fattat beslut om verkställighet av en arresteringsorder, skjuta upp överlämnandet av den eftersökte så att den

RP 58/2021 rd

eftersökte kan lagföras i den verkställande staten eller, om dom redan har fallit, så att den eftersökte på den statens territorium kan avtjäna ett straff som har dömts ut för en annan gärning än den som arresteringsordern avser.

Enligt *punkt 2* i artikeln får stället för att skjuta upp överlämnandet den verkställande rättsliga myndigheten tillfälligt överlämna den eftersökte till den utfärdande staten på villkor som ska fastställas genom överenskommelse mellan den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten. Överenskommelsen ska göras skriftligt och villkoren ska vara bindande för alla myndigheter i den utfärdande staten.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 24 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Enligt 49 § 1 mom. i EU-utlämningslagen får domstolen skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för någon annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande eller utlämning eller, om en dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut. Efter det att verkställigheten har skjutits upp beslutar den behöriga åklagare som avses i 12 § om att inleda verkställigheten av beslutet om utlämning.

Enligt paragrafens 2 mom. får domstolen, i stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning, tillfälligt utlämna till den ansökande medlemsstaten den som ska utlämnas. En person som avtjänar ett fängelsestraff i Finland får utlämnas endast för en pågående rättegång i den ansökande medlemsstaten. Tingsrätten ska i sitt beslut anteckna när den som har blivit tillfälligt utlämnad senast ska återsändas till Finland och övriga villkor för den tillfälliga utlämningen. I beslutet ska även anges att den ansökande staten är skyldig att iaktta villkoren för den tillfälliga utlämningen. Beslutet om tillfällig utlämning får börja verkställas när den behöriga myndigheten i den ansökande staten skriftligen har meddelat att den förbinder sig att iaktta de villkor som tingsrätten har bestämt.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 49 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta är motiverat på grund av behövliga bestämmelser om det nationella förfarandet. Det bör dock noteras att åklagaren är behörig att avtala om villkoren med den verkställande rättsliga myndigheten vid begäran om tillfälligt utlämnande av en person från Förenade kungariket till Finland. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 623 Transitering

I artikeln finns bestämmelser om transitering, som i huvudsak motsvarar artikel 25 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Enligt *punkt 1* i artikeln ska varje stat tillåta transitering genom sitt territorium av en eftersökt person som håller på att överlämnas, förutsatt att den fått uppgift om a) identitet och nationalitet på den person som är föremål för arresteringsordern, b) att det finns en arresteringsorder, c) brottets beskaffenhet och brottsrubricering och d) brottets omständigheter, bland annat tidpunkt och plats.

I *punkt 2* i artikeln föreskrivs att den stat på vars vägnar en anmälan har gjorts i enlighet med artikel 603.2, med innebörden att dess egna medborgare inte kommer att överlämnas eller att överlämnande endast kommer att tillåtas på vissa angivna villkor får, på samma villkor, vägra

transitering av sina egna medborgare genom dess territorium eller underkasta den samma villkor.

Till denna del bör det noteras att i enlighet med ovan föreslås det enligt artikel 603.2 i denna proposition att till tillämpningslagen fogas en bestämmelse enligt vilken finska medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska staterna utse en myndighet som ska vara ansvarig för att ta emot framställningar om transitering och de dokument som krävs, liksom eventuell övrig officiell skriftväxling avseende framställningar om transitering.

I *punkt 4* i artikeln föreskrivs att framställningen om transitering samt de uppgifter som avses i punkt 1 får sändas till den myndighet som utsetts enligt punkt 3 på varje sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Transiteringsstaten ska meddela sitt beslut på samma sätt.

I *punkt 5* i artikeln föreskrivs att denna artikel gäller inte om transporten sker med flyg utan planerad mellanlandning. Om en icke planerad landning görs ska emellertid den utfärdande staten förse den myndighet som utsetts enligt punkt 3 med de uppgifter som avses i punkt 1.

I *punkt 6* i artikeln föreskrivs att när en transitering gäller en person som ska utlämnas från ett tredje land till en stat, ska denna artikel gälla i tillämpliga delar. I synnerhet ska hänvisningar till en "arresteringsorder" behandlas som hänvisningar till en "begäran om utlämning".

I 69–71 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det om transport (motsvarar transitering i artikel 623 i handels- och samarbetsavtalet). Enligt 69 § i den lagen beviljar justitieministeriet i enlighet med 33 § i lagen om utlämning för brott tillstånd till att en person som begärs utlämnad från en medlemsstat eller en stat som inte hör till Europeiska unionen till en annan medlemsstat får transporteras via Finland. I 70 § i den lagen finns det bestämmelser om framställning om transport och i 71 § i den lagen om transport med flyg.

Justitieministeriet är en i 69 § i EU-utlämningslagen avsedd myndighet som ansvarar för mottagandet av framställningar om transport och för de dokument som krävs samt för eventuell övrig officiell skriftväxling avseende framställningar om transport. I samband med att tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet inleddes anmäldes det i enlighet med 33 § i den allmänna utlämningslagen att justitieministeriet är en i artikel 623.3 avsedd myndighet.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 69–71 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. I denna proposition föreslås det också att det i enlighet med punkt 2 i artikeln ska göras en anmälan som förbjuder att finska medborgare transporteras via Finland. Det föreslås att en bestämmelse om detta fogas till tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 624 Avräkning av tiden för frihetsberövande i den verkställande staten

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den utfärdande staten avräkna tiden för frihetsberövande som beror på verkställighet av en arresteringsorder från det totala frihetsberövande som ska avtjänas i den utfärdande staten som ett resultat av att ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd har dömts ut.

RP 58/2021 rd

Enligt *punkt 2* i artikeln ska detta syfte den verkställande rättsliga myndigheten, eller den centralmyndighet som utsetts enligt artikel 605, vid överlämnandet översända alla uppgifter om hur länge den eftersökte varit frihetsberövad på grundval av arresteringsordern till den utfärdande rättsliga myndigheten.

I artikeln finns bestämmelser om avräkning av tiden för frihetsberövande i den verkställande staten, som i huvudsak motsvarar artikel 26 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Enligt 67 § 1 mom. i EU-utlämningslagen ska domstolen så som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från ett eventuellt straff som den som utlämnats till Finland döms till. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska den verkställighetsansvarige vid regionfängelset avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I denna proposition föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 67 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Detta behövs, eftersom det i paragrafen fastställs att domstolen ska från det totala frihetsstraffet avräkna den tid i förvar som verkställigheten föranleder och att den verkställighetsansvarige vid regionfängelset ska avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet, om utlämningen till Finland har skett för verkställighet av ett straff. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 596.

Artikel 625 Möjligheter till åtal för andra brott

Enligt *punkt 1* i artikeln får Förenade kungariket och unionen, på någon av sina medlemsstaters vägnar, anmäla till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor att, i förbindelserna med andra stater på vilka samma anmälan är tillämplig, samtycke ska anses ha givits till åtal, dom eller frihetsberövande för att verkställa ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd för ett annat brott som begicks före en persons utlämning, än det brott för vilket personen överlämnades, såvida inte den verkställande rättsliga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat i sitt utlämningsbeslut.

Utom i de fall som avses i punkterna 1 och 3 får en utlämnad person enligt *punkt 2* inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begåtts före överlämnandet, än det brott för vilket personen utlämnats.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska punkt 2 inte tillämpas i följande fall: a) om personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den stat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det, b) brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, c) det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks, d) om personen skulle kunna bli föremål för en påföljd eller en åtgärd som inte innefattar frihetsberövande, särskilt böter eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden eller åtgärden kan innebära att personens personliga frihet inskränks, e) om personen har samtyckt till att bli överlämnad, i förekommande fall samtidigt som personen avstått från tillämpning av specialitetsregeln i enlighet med artikel 611, f) om personen efter sitt överlämnande uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsregeln med avseende på specifika gär-

ningar som begåtts före överlämnandet; avståendet ska göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande staten och protokollföras i enlighet med denna stats inhemska lagstiftning; avståendet måste upprättas så att det framgår att personen har samtyckt frivilligt och fullt medveten om följderna; personen ska i detta syfte ha rätt till ett juridiskt ombud och g) om den verkställande rättsliga myndighet som överlämnat personen ger sitt samtycke i enlighet med punkt 4 i denna artikel.

I *punkt 4* i artikeln föreskrivs det att en framställan om samtycke ska överlämnas till den verkställande rättsliga myndigheten, tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 606.1 och en översättning enligt artikel 606.2. Samtycke ska ges om det brott som framställan om samtycke avser i sig ska medföra överlämnande enligt bestämmelserna i denna avdelning. Samtycke ska vägras av de absoluta skäl som anges i artikel 600 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 601 som anger andra skäl till att verkställighetsorder ska vägras eller i artiklarna 602.2 och 603.2 som innehåller bestämmelser om politiska brott respektive medborgarskap. Beslutet ska fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits. I de situationer som anges i artikel 604 måste de garantier som föreskrivs i den artikeln ges av den utfärdande staten.

Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 27 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, med undantag för hänvisningarna i artikel 27.4 till undantaget med avseende på politiska brott enligt artikel 602.2 och undantaget på grund av medborgarskap enligt artikel 603.2 i avtalet. Rambeslutet innehåller inte några motsvarande bestämmelser. I praktiken innebär skillnaden jämfört med rambeslutet att samtycke enligt artikeln också ska vägras på de grunder som anges i artikel 602.2 om undantag med avseende på politiska brott och i artikel 603.2 om undantag på grund av medborgarskap.

I 50 § i EU-utlämningslagen föreskrivs det att en medlemsstat som har gjort en framställning om gripande och utlämning på begäran kan ges tillstånd till att en person som har utlämnats från Finland får åtalas, straffas eller berövas friheten i medlemsstaten i fråga för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämningen skett, eller vidare utlämnas till någon annan medlemsstat. Framställningen ska tillställas den behöriga åklagaren, och den ska innehålla de uppgifter som avses i 14 §.

Enligt lagens 51 § 1 mom. ska vid förfarande för beviljande av tillstånd enligt 50 § i tillämpliga delar iaktas vad som i EU-utlämningslagen föreskrivs om behandlingen av utlämningsärenden. För den utlämnade ska förordnas en i 20 § avsedd försvarare, som ska höras vid tingsrättens sammanträde innan tillstånd beviljas. Vid behov kan tingsrätten också ge den utlämnade tillfälle att bli hörd skriftligen.

Enligt paragrafens 2 mom. ska tingsrätten bevilja tillstånd, om utlämning skulle vara tillåten enligt EU-utlämningslagen. Vid behov ska tingsrätten bestämma om sådana villkor som anges i 8 och 10 §.

Enligt paragrafens 3 mom. ska beslutet fattas inom 30 dagar från det att framställningen inkom till åklagaren. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom denna tid, ska det fattas så snart som möjligt.

Enligt 52 § i EU-utlämningslagen får ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 51 § överklagas hos högsta domstolen genom besvär, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 37–43 § föreskrivs om ändringssökande.

I 58 § föreskrivs om iakttagande av specialbestämmelsen. Enligt 1 mom. får den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott som begåtts före utlämningen än det som låg till grund för utlämningen. Enligt 2 mom. tillämpas förbudet i 1 mom. inte om 1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet, 2) brottet inte kan leda till fängelsestraff, 3) brottmålsrättegången inte föranleder åtgärder som innebär att den utlämnades frihet inskränks, 4) den utlämnade kommer att bli föremål för en icke-frihetsberövande påföljd, inbegripet en ekonomisk påföljd eller en åtgärd som träder i stället för en sådan påföljd, även om påföljden inskränker hans eller hennes frihet, 5) den utlämnade har samtyckt till att bli utlämnad och avstått från att åberopa det förbud som avses i 1 mom., 6) den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa det förbud som avses i 1 mom. med avseende på specifika gärningar som begåtts före utlämningen; avståendet skalgöras inför tingsrätten i enlighet med 29 §, 7) den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelser från förbudet, eller 8) den medlemsstat som har utlämnat personen har anmält till generalsekretariatet för Europeiska unionens råd att samtycke till avvikelser från förbudet ska anses ha avgivits, om inte den behöriga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat.

I 3 mom. föreskrivs det att den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga eller, om det finns särskilda skäl, någon annan åklagare får begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen ska grunda sig på ett sådant häktningsbeslut som avses i 60 §, och den ska åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Åklagaren får begära samtycke till verkställighet av ett utdömt fängelsestraff. De framställningar som avses i detta moment ska innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Enligt 59 § ska i fråga om den som har utlämnats till Finland de villkor iakttas som i enlighet med rambeslutet har ställts i utlämningsbeslutet.

I 60 § finns dessutom bestämmelser om förutsättningarna för häktningsbeslut. I 1 mom. föreskrivs det att om den som utlämnats från en medlemsstat till Finland på sannolika skäl misstänks för att ha gjort sig skyldig till någon annan än en i beslutet om utlämning avsedd gärning på vilken fängelsestraff kan följa och som har begåtts innan personen utlämnades till Finland, kan domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman bestämma att personen skall häktas i syfte att få den andra medlemsstatens samtycke till att personen åtalas för gärningen i fråga. Den som är misstänkt för brott får dock inte berövas sin frihet med stöd av detta häktningsbeslut förrän medlemsstaten i fråga har gett sitt samtycke till att åtal väcks för den gärning som avses i häktningsbeslutet. Häktningsbeslutet förfaller om medlemsstaten inte ger sitt samtycke till att åtal väcks.

I 2 mom. föreskrivs det att om den andra medlemsstaten har gett sitt samtycke enligt 1 mom. och den misstänkte har berövats sin frihet med stöd av det i momentet avsedda häktningsbeslutet, ska frågan om häktning av den misstänkte med stöd av 2 kap. 11 § i tvångsmedelslagen föras till domstol för avgörande med iakttagande av tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 3 kap. 4 och 5 § i den lagen. Om den misstänkte har berövats sin frihet av någon annan orsak, ska häktningsbeslutet så snart den andra medlemsstatens samtycke erhållits utan dröjsmål föras till domstol för handläggning.

I 3 mom. finns det en bestämmelse enligt vilken i övrigt i fall som avses i 1 och 2 mom. ska i tillämpliga delar iakttas vad som i tvångsmedelslagen föreskrivs om handläggning av häktningsärenden.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 50–52 § och 58–60 § i EU-utlämningslagen iakttas. Om detta föreslås bestämmelser i tillämpningslagen. Det här är motiverat med hänsyn till behovet av en tillräcklig nationell reglering. Parallell tillämpning motive-
ras närmare i samband med artikel 596.

Det finns skäl att påpeka att även om 58 § 1 och 2 mom. i huvudsak motsvarar bestämmelserna i punkterna 2 och 3 i artikeln, är det motiverat att i tillämpliga delar också iakttas 58 § parallellt med artikeln och i synnerhet dess 2 mom. 6 punkten, där det fastställs att tingsrätten är behörig rättslig myndighet och preciseras sättet på vilket överlämningsmeddelandet ska ges, och likaså 3 mom. Med hänvisningen i paragrafens 3 mom. till 2 mom. 7 punkten åsyftas artikel 625.3 g, och med hänvisningen i paragrafen till 14 § 1 mom. sådan information som avses i artikel 625.4.

I propositionen föreslås vidare att Finland inte gör en sådan anmälan som avses i artikel 625.1 utan att samtycke alltid ska begäras av Finland enligt vad som föreskrivs i artikeln.

Artikel 626 Överlämnande eller efterföljande utlämning

I *punkt 1* i artikeln föreskrivs det att Förenade kungariket, liksom unionen på någon av sina medlemsstaters vägnar, får var och en till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor anmäla att, i förbindelserna med andra stater på vilka samma anmälan är tillämplig, lämna samtycke till överlämnande av en person till en annan stat än den verkställande staten enligt en arresteringsorder eller en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för ett brott som har begåtts före överlämnandet ska anses ha givits, såvida inte den verkställande rättsliga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat i sitt beslut om överlämnande.

I *punkt 2* i artikeln föreskrivs det att under alla förhållanden får en person som har överlämnats till den utfärdande staten enligt en arresteringsorder eller en europeisk arresteringsorder, utan samtycke av den verkställande staten överlämnas till en annan stat än den verkställande staten enligt en arresteringsorder eller en europeisk arresteringsorder som utfärdats före överlämnandet i följande fall: a) om den eftersökta har haft möjlighet att lämna territoriet i den stat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det, b) om den eftersökta samtycker till att överlämnas till en annan stat än den verkställande staten enligt en arresteringsorder eller en europeisk arresteringsorder; samtycke måste lämnas inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande staten och protokollföras i enlighet med denna stats inhemska lagstiftning; samtycket måste upprättas så att det framgår att personen har samtyckt frivilligt och fullt medveten om följderna; den eftersökta ska i detta syfte ha rätt till ett juridiskt ombud och c) den eftersökta omfattas inte av specialitetsregeln, i enlighet med artikel 625.3 a, e, f eller g.

I *punkt 3* i artikeln föreskrivs det att den verkställande rättsliga myndigheten ska ge sitt samtycke till överlämnande till en annan stat enligt följande bestämmelser: a) framställan om samtycke ska ha överlämnats i enlighet med artikel 607 och åtföljas av de uppgifter som anges i artikel 606.1 och en översättning enligt artikel 606.2, b) samtycke ska ges om det brott som framställan om samtycke avser i sig ska medföra överlämnande enligt bestämmelserna i detta avtal, c) beslutet ska fattas senast 30 dagar efter det att framställan har mottagits och d) samtycke ska vägras av de absoluta skäl som anges i artikel 600 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 601 eller artiklarna 602.2 som gäller undantag med avseende på politiska brott och artikel 603.2 som gäller undantag med avseende på medborgarskap.

I *punkt 4* i artikeln föreskrivs det att i de situationer som anges i artikel 604 ska de garantier som föreskrivs i den artikeln ges av den utfärdande staten.

I *punkt 5* i artikeln föreskrivs det att trots punkt 1 får en person som har överlämnats enligt en arresteringsorder inte utlämnas till ett tredjeland utan samtycke av den behöriga myndigheten i den stat som har överlämnat personen. Sådant samtycke ska ges i enlighet med de konventioner som den staten är bunden av och med den statens inhemska lagstiftning.

Artikeln motsvarar i huvuddrag artikel 28 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I 61 och 62 i EU-utlämningslagen föreskrivs det om vidareutlämning. Enligt 61 § får den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte vidareutlämnas till en annan medlemsstat eller till en stat som inte hör till Europeiska unionen (1 mom.). Förbudet i 1 mom. tillämpas inte på vidareutlämning till en annan medlemsstat av en person som utlämnats från en medlemsstat till Finland, om 1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet, 2) den utlämnade har samtyckt till att bli utlämnad och har avstått från att åberopa förbudet i 1 mom., 3) den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa förbudet i 1 mom. med avseende på specifika gärningar som begåtts före utlämningen; avståendet ska göras inför tingsrätten i enlighet med 29 §, 4) den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet, eller 5) den medlemsstat som har utlämnat personen har anmält till generalsekretariatet för Europeiska unionens råd att samtycke till avvikelse från förbudet ska anses ha avgivits, om inte den behöriga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat (2 mom.).

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att förbudet i 1 mom. inte tillämpas på vidareutlämning till en stat som inte hör till Europeiska unionen av en person som utlämnats till Finland från en medlemsstat, om den utlämnande staten ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet.

I 62 § föreskrivs det att om en medlemsstat gör en framställning om att någon som har utlämnats till Finland från en annan medlemsstat ska vidareutlämnas till den och vidareutlämning inte är möjlig enligt 61 § 2 mom. 1–3 eller 5 punkten, ska den behöriga åklagaren begära samtycke till vidareutlämningen av den medlemsstat från vilken personen utlämnades till Finland. Framställningen ska innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Artikels bestämmelser är direkt tillämpliga nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 61 och 62 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning har motiverats närmare ovan i samband med artikel 596.

Tillämpningen av 61 § motiveras i synnerhet med dess 2 mom. 3 punkten, enligt vilken tingsrätten är behörig rättslig myndighet och där sättet på vilket avstående från att åberopa förbudet har gjorts preciseras. Enligt 62 § föreskrivs det också att åklagaren är behörig rättslig myndighet. Det finns dessutom skäl att observera att bestämmelserna i artikel 626.1–4 gäller situationer som reglerar förhållandet mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket, medan artikel 626.5 gäller förbud mot att vidareutlämna en person till ett annat land än ett EU-land eller till Förenade kungariket, det vill säga till ett tredjeland utan samtycke av den behöriga myndigheten i den ifrågavarande staten.

I propositionen föreslås det vidare att Finland inte ska lämna en sådan anmälan som avses i artikelns punkt 1, utan att samtycke från Finland alltid ska inhämtas i enlighet med vad som föreskrivs i artikeln.

Artikel 627 Överlämnande av egendom

Artikeln behandlar överlämnande av egendom och motsvarar till innehållet artikel 29 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

I 66 § i EU-utlämningslagen föreskrivs om husrannsakan, beslag och överföring av egendom.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I propositionen föreskrivs det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 66 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 596.

Artikel 628 Utgifter

Enligt *punkt 1* i artikeln ska utgifter på den verkställande statens territorium för att verkställa en arresteringsorder betalas av denna stat. Enligt *punkt 2* ska alla andra utgifter betalas av den utfärdande staten.

Artikeln om utgifter har samma innehåll som artikel 30 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Enligt 68 § i EU-utlämningslagen tas hos den medlemsstat som gjort en framställning inte ut ersättning för kostnaderna för verkställighet av framställningen.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska för klarhetens skull i tillämpliga delar parallellt med den 68 § i EU-utlämningslagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Med uttrycket i tillämpliga delar avses att för kostnader för verkställighet av en framställning från Förenade kungariket inte ska krävas ersättning av Förenade kungariket.

Artikel 629 Förhållande till andra rättsliga instrument

Enligt artikelns *punkt 1* ska bestämmelserna i avdelningen om utlämning, utan att detta påverkar deras tillämpning i förbindelser mellan stater och tredjeländer, från och med den dag avtalet träder i kraft ersätta motsvarande bestämmelser i följande konventioner om utlämning i förbindelserna mellan Förenade kungariket och medlemsstaterna: a) Europeiska utlämningskonventionen (FördrS 32/1971), upprättad i Paris den 13 december 1957, och tilläggsprotokollen till denna, och b) Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism, vad gäller utlämning.

I *punkt 2* i denna artikel föreskrivs att i den mån som de konventioner som avses i punkt 1 är tillämpliga på staters territorier, eller territorier för vilka en stat ombesörjer de yttre förbindelserna, på vilka denna avdelning inte är tillämplig, ska de nuvarande förbindelserna mellan dessa territorier och de övriga staterna fortsätta att regleras inom dessa instrument.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och det föreslås inga kompletterande nationella bestämmelser.

Artikel 630 Översyn av anmälningar

I artikeln föreskrivs det att vid den gemensamma översynen av denna artikel enligt artikel 691.1 ska parterna överväga behovet av att bibehålla de anmälningar som gjorts enligt artikel 599.4

om tillämpningsområdet, artikel 602.2 om undantag med avseende på politiska brott och artikel 603.2 om undantag med avseende på medborgarskap. Om de undantag som avses i artikel 603.2 inte förnyas, upphör de att gälla fem år efter den dag då detta avtal träder i kraft. De anmälningar som avses i artikel 603.2 kan förnyas eller göras på nytt under de tre månader som föregår femårsdagen av detta avtals ikraftträdande och vart femte år därefter förutsatt att villkoren i artikel 603.2 med avseende på medborgarskap är uppfyllda vid den tidpunkten.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt och förutsätter inga kompletterande nationella bestämmelser. I propositionen föreslås emellertid att den anmälan som avses i artikel 603.2 för Finlands vidkommande förnyas i överensstämmelse med artikeln, om de förutsättningar som nämns i artikeln fortsättningsvis uppfylls.

Artikel 631 Pågående arresteringsorder i fall då tillämpning upphört

I artikeln föreskrivs det att trots vad som sägs i artiklarna 526, 692 och 693 ska bestämmelserna i denna avdelning tillämpas med avseende på arresteringsorder där den eftersökta greps, i syfte att verkställa en arresteringsorder, före upphörandet av tillämpningen av denna avdelning, oavsett den verkställande rättsliga myndighetens beslut om huruvida den eftersökta personen ska vara fortsatt frihetsberövad eller tillfälligt försattas på fri fot.

Artikeln förutsätter inga kompletterande nationella bestämmelser.

Artikel 632 Tillämpning på befintliga europeiska arresteringsorder

Enligt artikeln ska avdelningen om utlämning tillämpas på europeiska arresteringsorder som utfärdats av en stat i enlighet med rådets rambeslut 2002/584/RIF före övergångsperiodens utgång, om den eftersökta inte har gripits för verkställighet av arresteringsordern före övergångsperiodens utgång.

Artikeln förutsätter ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Bilaga 43 Arresteringsorder

En arresteringsorder i enlighet med handels- och samarbetsavtalet utfärdas med formuläret i bilaga 43.

Bilaga 45 Definition av terrorism

I bilaga 45 till handels- och samarbetsavtalet ingår en definition av terrorism. Definitionen motsvarar kriminaliseringsförpliktelsen enligt terrorismdirektivet med undantag för sådana gärningar som avses i bilagans 3.1 i och j, vilka beskrivs på ett annat sätt än i terrorismdirektivets artikel 3.1 i, trots att det rör sig om samma gärningar som i det ovannämnda led i i direktivet.

Avdelning IX Utbyte av uppgifter ur kriminalregister

Bestämmelserna i denna avdelning gäller utbyte av straffregisteruppgifter mellan en EU-medlemsstat och Förenade kungarikets centralmyndighet. När Rättsregistercentralen lämnar straffregisteruppgifter till en centralmyndighet i Förenade kungariket är det samtidigt fråga om att överlämna uppgifter till tredjeland på det sätt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av per-

RP 58/2021 rd

sonuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder på det sätt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680, nedan *dataskyddsdirektivet avseende brottmål*. På överföring av personuppgifter tillämpas de nationella genomförandebestämmelserna i kapitel V i direktivet. Bestämmelserna har genomförts genom 7 kap. i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018, nedan *dataskyddslagen avseende brottmål*). Om det inte finns ett i artikel 36 i dataskyddsdirektivet avseende brottmål avsett giltigt beslut av kommissionen om adekvat skyddsnivå, ska den personregisteransvariga iaktta lämpliga skyddsåtgärder enligt artikel 37 (42 § i dataskyddslagen avseende brottmål), såvida inte något undantag för särskilda situationer blir tillämpligt (43 § i dataskyddslagen avseende brottmål).

Enligt artikel 35.1 i dataskyddsdirektivet avseende brottmål ska vid överföring av personuppgifter iakttas också andra nationella bestämmelser som utfärdats med stöd av direktivet. I artikel 525, avdelning I, del tre föreskrivs det om vissa krav på skydd för personuppgifter som gäller i samarbetet. Bland dessa ingår kraven på att personuppgifter behandlas på ett lagligt och korrekt sätt, i enlighet med principerna om uppgiftsminimering och ändamålsbegränsning, begränsningar av behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, kraven på dataskydd, de registrerades rättigheter, underrättelse om uppgiftsincidenter, principer för vidareöverföring till tredjeland av uppgifter, en oberoende tillsyn och registrerades rättsmedel. Samma krav ingår också i direktivets bestämmelser, vilka har genomförts i dataskyddslagen avseende brottmål.

Artikel 643 Mål

Enligt artikelns *punkt 1* är målet med avdelningen att möjliggöra utbyte av uppgifter ur kriminalregister mellan medlemsstaterna och Förenade kungariket. Bestämmelserna i avdelningen motsvarar i hög grad rådets rambeslut 2009/315/RIF om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregister och uppgifternas innehåll (nedan *Ecris-rambeslutet*) och rådets beslut 2009/316/RIF om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF (nedan *Ecris-beslutet*). Såväl rambeslutet som beslutet har genomförts i Finland genom lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (214/2012, nedan *EU-straffregisterlagen*) samt genom en översyn av straffregisterlagen (770/1993). I RP 1/2012 behandlas Ecris-rambeslutet och Ecris-beslutet. Eftersom Förenade kungariket inte längre hör till EU kan reglering som gäller EU:s medlemsstater inte direkt tillämpas på landet.

Med anledning av det som sägs ovan föreslås det i propositionen att till den del bestämmelserna i EU-straffregisterlagen motsvarar eller på behövt sätt kompletterar bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet, ska de i tillämpliga delar iakttas parallellt med bestämmelserna om utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet. Om detta ska det föreskrivas i tillämpningslagen. I den lagen föreslås också vissa behövliga bestämmelser som kompletterar avtalet.

Liksom i andra avtal om internationellt straffrättsligt samarbete måste flera författningar tillämpas parallellt vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet. I fråga om detta avtal tillämpas parallellt utöver bestämmelserna om utbyte av straffregisteruppgifter även tillämpningslagen. Med parallell tillämpning i tillämpliga delar avses det i fråga om motsvarande bestämmelser i EU-straffregisterlagen att alla de bestämmelser som är möjliga att iaktta ska tillämpas parallellt med bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet. Till den del bestämmelserna i EU-straffregisterlagen står i konflikt med bestämmelserna i avtalet föreslås de inte bli intagna i tillämpningslagen. Om emellertid de bestämmelser i EU-straffregisterlagen som i propositionen

RP 58/2021 rd

föreslås bli tillämpade strider mot förpliktelserna enligt handels- och samarbetsavtalet, ska det sist nämnda internationellt förpliktande avtalet tillämpas.

Enligt artikel 643.2 a är målet med avdelningens bestämmelser i förbindelserna mellan medlemsstaterna och Förenade kungariket att komplettera artiklarna 13 och 22.2 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål (FördrS 30/1981, nedan *europeiska rättshjälpskonventionen*) och dess tilläggsprotokoll av den 17 mars 1978 (FördrS 14/1985) och den 8 november 2001 (FördrS 35/2014), och enligt led b att ersätta artikel 22.1 i den europeiska rättshjälpskonventionen, kompletterad genom artikel 4 i tilläggsprotokollet av den 17 mars 1978.

Enligt artikelns *punkt 3* ska medlemsstaterna och Förenade kungariket i sina inbördes förbindelser avstå från rätten att hänvisa till sina reservationer mot artikel 13 i den europeiska rättshjälpskonventionen och mot artikel 4 i dess tilläggsprotokoll av den 17 mars 1978.

Innehållet i artikelns punkt 2 motsvarar i stort artikel 12.1 och 12.3 i Ecris-rambeslutet. Skillnaden är den att avtalet mellan handels- och samarbetsavtalet endast ersätter artikel 22.1 i den europeiska rättshjälpskonventionen, medan Ecris-rambeslutet ersätter artikel 22 i dess helhet.

Artikelns punkt 2 innebär i fråga om artikel 13 i den europeiska rättshjälpskonventionen att handels- och samarbetsavtalet inte upphäver det avtalsenliga förfarandet utan i stället kompletterar det. Enligt nämnda artikel 13.1 ska den anmodade parten utfärda straffregisterutdrag som begärs av den andra partens rättsliga myndigheter för handläggningen av ett brottmål i samma omfattning som dess egna rättsliga myndigheter har rätt att få sådana utdrag i liknande rättsliga ärenden. Enligt den nämnda artikeln 13.2 ska begäran i andra fall än de som avses i punkt 1 uppfyllas i enlighet med den anmodade statens lagstiftning, bestämmelser eller praxis. Bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet om skyldighet att lämna ut straffregisteruppgifter ingår i artikel 649 som gäller besvarande av begäranden om information. Bestämmelser om begäranden om uppgifter ingår i artikel 648. Förhållandet mellan dessa bestämmelser behandlas i samband med motiveringen till artiklarna 649 och 648.

I fråga om artikel 22.2 i den europeiska rättshjälpskonventionen upphäver handels- och samarbetsavtalet inte heller förfarandet enligt den, utan kompletterar den. Avtalet upphäver dock punkt 1 i den artikeln. Artikel 22.1 gäller underrättelser om domar till den avtalslutande part vars medborgare beslutet gäller. Artikel 646 i handels- och samarbetsavtalet innehåller motsvarande bestämmelser, vilka således ersätter artikel 22.1 i den europeiska rättshjälpskonventionen.

Artikel 22.2 gäller lämnande av ytterligare information om sådana beslut som avses i punkt 1, och bestämmelsen upphävs således inte.

Artikelns punkt 3 motsvarar i stort artikel 12.2 i Ecris-rambeslutet. Skillnaden är att staterna enligt avtalet också ska frångå reservationerna i artikel 4 i tilläggsprotokollet av den 17 mars 1978. Finland har inte gjort någon reservation mot artikel 13 i den europeiska rättshjälpskonventionen och inte heller mot artikel 4 i det nämnda tilläggsprotokollet.

Artikelns bestämmelser tillämpas direkt nationellt och det krävs ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Artikel 644 Definitioner

Enligt artikelns *led a* avses i denna avdelning med *dom* ett lagakraftvunnet avgörande av en brottsmålsdomstol mot en fysisk person med avseende på en brottslig gärning, om detta avgörande införs i den dömande medlemsstatens kriminalregister. Med *brottmålsförfarande* avses enligt *led b* förundersökningsskedet, själva rättegången och verkställigheten av domen och med *led c kriminalregister*, det vill säga de inhemska registren för registrering av domar i enlighet med inhemsk lagstiftning.

Definitionerna i artikeln motsvarar definitionerna i artikel 2 i Ecris-rambeslutet. I 2 § 1 punkten i EU-straffregisterlagen finns en i sakligt hänseende motsvarande definition av brottmålsförfarande. I 2 § 3 punkten definieras register som ett sådant register i en annan medlemsstat där det införs uppgifter om straffdomar i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstaten, samt i Finland straffregistret, bötesregistret och lagringsregistret. Enligt 2 § 2 punkten avses med lagringsregister ett register där det i enlighet med EU-straffregisterlagen antecknas uppgifter om sådana lagakraftvunna domar som gäller finska medborgare och som har meddelats av en brottsmålsdomstol i en annan medlemsstat och har införts i dess register. EU-straffregisterlagen innehåller ingen definition av begreppet dom, men definitionen har beaktats i EU-straffregisterlagens 3 § 1 mom. Till denna del är det av betydelse att bland annat tillämpningsområdet omfattar endast lagakraftvunna beslut i vilka en domstol dömt en fysisk person för brott, även om det i straffregistret också antecknas avgöranden som inte vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i artikeln tillämpas direkt nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 2 § i EU-straffregisterlagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Det här är nödvändigt i synnerhet som det i 3 punkten definieras vad som i Finland avses med begreppet register. Det här är relevant särskilt i fråga om bötesregistret, som har ansetts höra till tillämpningsområdet för definitionen. Uppgifterna i bötesregistret hör till tillämpningsområdet för EU-straffregisterlagen till den del det är fråga om domstolsbeslut. Dessutom innehåller paragrafens 2 punkt en definition av lagringsregistret, som behandlas närmare i motiveringen till artikel 647 och som gäller lagring av uppgifter om domar. Parallell tillämpning definieras närmare ovan i samband med artikel 643.

Artikel 645 Centralmyndigheter

Enligt artikeln ska varje stat utse en eller flera centralmyndigheter som ska vara behöriga att utbyta uppgifter ur kriminalregistret enligt avdelningen och att utbyta uppgifter enligt artikel 22.2 i den europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål.

Artikeln motsvarar i huvudsak innehållet i artikel 3 i Ecris-rambeslutet. Enligt 1 § 4 mom. i EU-straffregisterlagen är Rättsregistercentralen den centralmyndighet som avses i artikel 3 i rambeslutet.

Som det konstaterats ovan gäller artikel 22.2 i den europeiska rättshjälpkonventionen lämnande av tilläggsuppgifter för överföring av uppgifter om domar till medborgarstaten. Enligt 8 § 1 mom. i straffregisterlagen lämnas bland annat uppgifter ur straffregistret ut till en stat som är part i den europeiska rättshjälpkonventionen, men inte är medlemsstat i Europeiska unionen, i enlighet med artikel 22 i den konventionen. Enligt 2 mom. ska Rättsregistercentralen utan dröjsmål lämna myndigheterna i en stat som är part i den europeiska rättshjälpkonventionen men inte är medlemsstat i Europeiska unionen uppgifter efter det att en anteckning om en medborgare i en sådan stat har gjorts i straffregistret. Rättsregistercentralen är behörig myndighet i fråga om artikel 22.2 i konventionen.

Artikelns bestämmelser tillämpas direkt nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 1 § 1, 2 och 4 mom. i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Som motivering kan anföras att utöver 4 mom. som definierar Rättsregistercentralens ställning, ska också paragrafens 1 och 2 mom. tillämpas, vilka anger lagens tillämpningsområde. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Enligt paragrafens 3 mom. ska EU-straffregisterlagen också tillämpas på sådant samarbete som avses i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1148 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013, nedan *prekursorförordningen*. Eftersom prekursorförordningen inte längre tillämpas på Förenade kungariket är det motiverat att EU-straffregisterlagen till denna del inte iakttas vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet.

För tydlighetens skull föreslås det vidare i propositionen att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse enligt vilken Rättsregistercentralen är den centralmyndighet som avses i artikeln.

När handels- och samarbetsavtalet börjar tillämpas har en behörig myndighet utsetts, men i propositionen föreslås det att Finland efter det att den föreslagna lagstiftningen trätt i kraft ska lämna en ny underrättelse enligt vilken Rättsregistercentralen är den centrala myndighet som avses i artikeln.

I propositionen föreslås det vidare att till 24 § 2 mom. i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) fogas en hänvisningsbestämmelse till handels- och samarbetsavtalet samt till tillämpningslagen. Hänvisningen motsvarar den som redan finns i samma moment i fråga om EU-straffregisterlagen.

Artikel 646 Underrättelser

Enligt *punkt 1* i artikeln ska varje stat vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att alla domar som meddelats på dess territorium, när de förs in i dess inhemska kriminalregister, åtföljs av uppgifter om den dömda personens medborgarskap, ett eller flera, om det rör sig om en medborgare i en annan stat.

Enligt *punkt 2* ska centralmyndigheten i varje stat till centralmyndigheten i andra stater anmäla alla domar som meddelats på dess territorium med avseende på medborgare i den sistnämnda staten, och alla senare ändringar eller strykningar av uppgifter i kriminalregistret, såsom de upptagits i kriminalregistret. Staternas centralmyndigheter ska anmäla dessa uppgifter till varandra med sådana uppgifter minst en gång i månaden.

I *punkt 3* föreskrivs det att om centralmyndigheten i en stat får kännedom om att en dömd person är medborgare i två eller fler andra stater, ska relevanta uppgifter översändas till var och en av dessa stater, även om den dömda personen är medborgare i den stat på vars territorium han eller hon har dömts.

Artikelns punkt 1 motsvarar artikel 4.1 i Ecris-rambeslutet. Enligt 2 § 3 mom. 1 punkten i straffregisterlagen ska i straffregistret antecknas en persons medborgarskap. Också i bötesregistret införs information om medborgarskap trots att det inte finns någon särskild bestämmelse om detta. Enligt 47 § 1 mom. 1 punkten i lagen om verkställighet av bötesstraff (672/2002) innehåller bötesregistret bland annat identifieringsuppgifter och kontaktinformation beträffande den

RP 58/2021 rd

person som är föremål för en påföljd. Information om medborgarskap ingår i de identifieringsuppgifter som avses i bestämmelsen. Finlands gällande lagstiftning motsvarar förpliktelserna i artikel 646.1.

Artikelns punkt 2 motsvarar i huvuddrag artikel 4.2 och 4.3 i Ecris-rambeslutet. Skillnaden är den att uppgifterna enligt rambeslutet ska lämnas så snart som möjligt eller omedelbart, medan uppgifterna enligt handels- och samarbetsavtalet ska lämnas minst en gång i månaden.

Punkt 3 i artikeln motsvarar det andra stycket i artikel 4.2 i rambeslutet.

EU-straffregisterlagens 5 § 1 och 2 mom. motsvarar innehållet i artikel 4.2 och 4.3 i Ecris-rambeslutet. Enligt paragrafens 1 mom. ska Rättsregistercentralen utan dröjsmål överföra de uppgifter som avses i 3 § om ett i Finland utfärdat avgörande som gäller en medborgare i en annan medlemsstat och som har antecknats i straffregistret eller bötesregistret till en centralmyndighet i den medlemsstat där den dömda personen är medborgare. Om det är känt att den dömda personen är medborgare i flera medlemsstater ska uppgifterna överföras till alla dessa medlemsstater, även om personen också är finsk medborgare. I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att om de uppgifter i straffregistret eller bötesregistret som avses i 1 mom. ändras eller utplånas, ska Rättsregistercentralen utan dröjsmål underrätta centralmyndigheterna i medborgarskapsstaterna om detta. Paragrafens 3 mom. motsvarar artikel 22.2 i den europeiska rättshjälpskonventionen i fråga om meddelande av tilläggsuppgifter. I 4 mom. föreskrivs det att uppgifter ur bötesregistret inte får överföras när tre år har förflutit från det att den lagakraftvunna domen eller det slutliga myndighetsavgörandet avkunnades eller meddelades.

Artikeln tillämpas direkt nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 5 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Uppgifter om domar i brottmål och om ändringar och utplånande av domar kan lämnas till Förenade kungariket utan dröjsmål i enlighet med nämnda 5 §. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Enligt 5 § 1 mom. i EU-straffregisterlagen ska Rättsregistercentralen lämna Förenade kungariket de uppgifter som avses i 3 § i straffregistret och bötesregistret. I 3 § definieras det vilka uppgifter som ska överföras. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 3 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Samma uppgifter ska kunna lämnas till Förenade kungariket som till EU:s medlemsstater. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 643.

Artikel 647 Lagring av uppgifter om domar

Enligt artikelns *punkt 1* ska centralmyndigheten i varje stat lagra alla uppgifter som anmäls enligt artikel 646.

Enligt *punkt 2* ska, om en senare ändring eller strykning anmäls enligt artikel 646.2, centralmyndigheten i varje stat säkerställa att en identisk ändring eller strykning görs av de uppgifter som lagrats i enlighet med punkt 1 i artikeln.

I *punkt 3* föreskrivs det att centralmyndigheten i varje stat ska säkerställa att endast uppgifter som har uppdaterats i enlighet med punkt 2 i denna artikel tillhandahålls när den besvarar en begäran enligt artikel 648.

Artikelns punkt 1 motsvarar i huvuddrag artikel 5.1 i Ecris-rambeslutet.

Artikelns punkt 2 motsvarar i huvuddrag artikel 5.2 i Ecris-rambeslutet.

Artikelns punkt 3 motsvarar i huvuddrag artikel 5.3 i Ecris-rambeslutet.

De uppgifter som avses i artikel 5.1 i Ecris-rambeslutet införs i lagringsregistret i enlighet med 9 § i EU-straffregisterlagen. Skillnaden i förhållande till artikel 647.1 är att 9 § i EU-straffregisterlagen inte förutsätter att alla överförda uppgifter lagras på det sätt som Ecris-rambeslutet tillåter. I nämnda 9 § 2 mom. föreskrivs det att om en medlemsstat har överfört andra uppgifter än de som nämns i 1 mom., ska de antecknas i lagringsregistret om de skulle kunna antecknas i straffregistret med stöd av 2 § 3 mom. i straffregisterlagen. Det kan därför anses motiverat att 9 § 1 och 2 mom. i EU-straffregisterlagen inte ska tillämpas i samband med tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet. I propositionen föreslås det för tydlighetens skull att det i tillämpningslagen tas in bestämmelser enligt vilka alla uppgifter som överförs med stöd av artikel 646 ska föras in i lagringsregistret. I propositionen föreslås det också att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 9 § 3 och 4 mom. i EU-straffregisterlagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

I kapitel 1 artikel 4.1 och 4.2 i bilaga 44 till handels- och samarbetsavtalet definieras det vilka uppgifter som ska ingå i de underrättelser som avses i artikel 646. Såsom konstateras nedan i samband med nämnda artikel 4 motsvarar uppgifterna i huvudsak artikel 11.1 i Ecris-rambeslutet. Skillnaden är den att med avvikelse från rambeslutet nämns i artikel 4.2 h ansiktsbild som en alternativ uppgift. Det är möjligt att Förenade kungariket överför ansiktsbilder som det därmed skulle vara obligatoriskt att föra in i lagringsregistret.

Innehållet i lagringsregistret kan således avvika mellan Förenade kungariket och EU:s medlemsstater så till vida att det för Förenade kungarikets del också kan införas andra uppgifter i lagringsregistret än de som avses i 9 § 1 och 2 mom. i EU-straffregisterlagen samt ansiktsbilder.

EU-straffregisterlagens 12 §, som gäller utplåning och ändring i lagringsregistret, motsvarar punkt 2 i artikeln. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 12 § i EU-straffregisterlagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 643.

I propositionen föreslås det dessutom att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den bestämmelserna om lagringsregister i 3 kap. 8 § (lagringsregistrets syfte), 10 § (överföring av uppgifter till straffregister), 11 § (utlämnande av uppgifter ur lagringsregistret) och 13 § (rätt till insyn) i EU-straffregisterlagen iaktas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

I 11 § i EU-straffregisterlagen föreskrivs det om utlämnande av uppgifter ur lagringsregistret. På det sätt som föreskrivs i 2 mom. ska uppgifter i lagringsregistret bland annat lämnas ut också i enlighet med 14, 15 och 15 a §. I 3 § i EU-straffregisterlagen preciseras de uppgifter som ska lämnas ut. Enligt 2 mom. 4 punkten får Rättsregistercentralen lämna ut uppgifter som har antecknats i lagringsregistret i enlighet med 9 §. Såsom det konstaterats ovan kan innehållet i lagringsregistret för Förenade kungarikets del avvika från det datainnehåll som avses i 9 § och därför ska det föreskrivs särskilt om datainnehållet i tillämpningslagen. Det föreslås att i tillämpningslagen intas en bestämmelse som kompletterar nämnda 3 § 2 mom. 4 punkten och enligt vilken Rättsregistercentralen vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungadömet får lämna ut alla uppgifter ur lagringsregistret som antecknats där för Förenade kungarikets del, med iakttagande i tillämpliga delar parallellt av vad som föreskrivs i EU-straffregisterlagen.

I 2 § 5 mom. i straffregisterlagen föreskrivs det att i straffregistret också görs en anteckning enligt 10 § 2 mom. i EU-straffregisterlagen. Bestämmelsen lämpar sig också för situationer där uppgifter har erhållits på grundval av handels- och samarbetsavtalet, eftersom vid tillämpning av bestämmelserna i avtalet ska i tillämpliga delar parallellt med dem 10 § i EU-straffregisterlagen iakttas.

I 5 § 1 mom. och 6 § 3 mom. i straffregisterlagen föreskrivs om situationer där uppgifter som införts i lagringsregistret antecknas i straffregisterutdrag. Bestämmelserna lämpar sig också för uppgifter som har överförts med stöd av handels- och samarbetsavtalet och som har antecknats i lagringsregistret. För att de nödvändiga bestämmelserna i straffregisterlagen till alla delar ska lämpa sig för samarbetet enligt handels- och samarbetsavtalet föreslås det dessutom att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse enligt vilken bestämmelserna om en annan medlemsstat i Europeiska unionen och om en annan medlemsstat i tillämpliga delar ska tillämpas också på Förenade kungariket när handels- och samarbetsavtalet tillämpas parallellt med straffregisterlagen.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt även om det i propositionen föreslås att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den de ovan nämnda bestämmelserna i EU-straffregisterlagen iakttas samt att kompletterande bestämmelser fogas till tillämpningslagen.

Artikel 648 Begäranden om uppgifter

I artikelns *punkt 1* föreskrivs det att när en inhemsk begäran inkommer om uppgifter som finns i en stats kriminalregister, för ett straffrättsligt förfarande mot en person eller för andra ändamål än ett straffrättsligt förfarande, får centralmyndigheten i den staten i enlighet med dess inhemska lagstiftning rikta en begäran om uppgifter och tillhörande data ur kriminalregistret till en annan stats centralmyndighet.

I artikelns *punkt 2* föreskrivs det att när en person begär uppgifter om sig själv ur kriminalregistret hos centralmyndigheten i en annan stat än den där personen är medborgare, ska den centralmyndigheten lämna in en begäran om uppgifter och tillhörande data ur kriminalregistret hos centralmyndigheten i den stat där personen är medborgare, för att kunna inkludera dessa uppgifter och tillhörande data i det utdrag som ska tillhandhållas den berörda personen.

Artikelns punkt 1 motsvarar artikel 6.1 i Ecris-rambeslutet.

Artikelns punkt 2 motsvarar artikel 6.3 i Ecris-rambeslutet.

I 19 § i EU-straffregisterlagen föreskrivs det om framställande av begäran för straffrättsliga förfaranden, i 20 § om framställande av begäran med anledning av en begäran från en enskild person och i 20 a § om framställande av begäran för frivilligverksamhet och verksamhet med barn. Genom denna reglering har bestämmelserna i artikel 6 i Ecris-rambeslutet genomförts. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 648 ska i tillämpliga delar parallellt med den 19, 20 och 20 a § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

I 20 b § i EU-straffregisterlagen föreskrivs det om framställande av begäran i de situationer som avses i prekursorsföreningen. Såsom det konstaterats ovan tillämpas denna förordning inte längre på Förenade kungariket, varför det är motiverat att 20 b § i EU-straffregisterlagen inte längre iakttas vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet.

I 5 § 1 mom., 6 § 1 mom. och 6 § 3 mom. i straffregisterlagen föreskrivs det att också uppgifter som erhållits med stöd av 20 och 20 a § i EU-straffregisterlagen ska antecknas på straffregisterutdraget. Det är fråga om situationer där Rättsregistercentralen har begärt straffregisteruppgifter med stöd av 20 och 20 a § i EU-straffregisterlagen. Bestämmelserna är också tillämpliga på situationer där Rättsregistercentralen har begärt straffregisteruppgifter av den behöriga myndigheten i Förande kungariket, eftersom 20 och 20 a § i EU-straffregisterlagen enligt den föreslagna tillämpningslagen ska iakttas parallellt med dem vid tillämpningen av bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet. Såsom konstaterats ovan föreslås det också i propositionen att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse enligt vilken vid tillämpning av handels- och samarbetsavtalet parallellt med straffregisterlagen ska de bestämmelser som gäller en annan medlemsstat i Europeiska unionen och en annan medlemsstat i tillämpliga delar också iakttas i fråga om Förenade kungariket.

Artikel 649 Svar på begäranden

Enligt artikelns *punkt 1* ska centralmyndigheten i den anmodade staten översända svar på begäranden till centralmyndigheten i den ansökande staten så snart som möjligt och under alla omständigheter inom 20 arbetsdagar från den dag då begäran mottogs.

Enligt artikelns *punkt 2* ska centralmyndigheten i varje stat svara på begäranden som görs för andra ändamål än straffrättsliga förfaranden i enlighet med sin inhemska lagstiftning.

I artikelns *punkt 3* föreskrivs det att trots punkt 2 ska staterna, när de besvarar begäranden som görs för rekrytering i yrkesmässig verksamhet eller organiserad frivilligverksamhet som innefattar direkta och regelbundna kontakter med barn, ta med uppgifter om förekomsten av brottmålsdomar för brott som rör sexuella övergrepp mot barn eller sexuell exploatering av barn, barnpornografi, kontaktsökning av barn i sexuellt syfte, inbegripet anstiftan, medhjälp eller försök till några av dessa brott, samt uppgifter om diskvalifikationer av verksamhet som innefattar direkta och regelbundna kontakter med barn till följd av dessa brottmålsdomar.

Punkt 1 i artikeln motsvarar i huvudsak artikel 8 i Ecris-rambeslutet. Skillnaden är den att enligt handels- och samarbetsavtalet är tidsfristen för besvarande av alla begäranden 20 arbetsdagar, medan Ecris-rambeslutet föreskriver att begäranden och handläggning som gäller brottmål ska besvaras inom tio arbetsdagar.

Bestämmelser om tidsfrister i 18 § i EU-straffregisterlagen motsvarar bestämmelserna i artikel 8 i Ecris-rambeslutet. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 649 ska i tillämpliga delar parallellt med den 18 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Även i fråga om Förenade kungariket kan en begäran om handläggning av ett brottmål besvaras inom 10 vardagar från den dag då begäran togs emot. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Artikelns punkt 2 motsvarar i huvudsak artikel 7.2 i Ecris-rambeslutet. I 15 § i EU-straffregisterlagen finns en bestämmelse om svar på en begäran med anledning av en begäran från en enskild person. Dessa begäranden avser andra ändamål än handläggning av brottmål. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 649 ska i tillämpliga delar parallellt med den 15 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Enligt nämnda 15 § ska en person tillställas de uppgifter som avses i 3 §. Såsom det konstateras ovan föreslås det i propositionen att bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet ska tillämpas parallellt i tillämpliga delar också när det gäller 3 § i EU-straffregisterlagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

RP 58/2021 rd

Ecris-rambeslutet innehåller ingen bestämmelse som motsvarar punkt 3 i artikeln. Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (artikel 10) innehåller dock bestämmelser om överföring av straffregisteruppgifter när det gäller att arbeta med barn. Också syftet med artikel 6.3 i Ecris-rambeslutet är att säkerställa tillgången till information till denna del.

Bestämmelserna i 15 och 15 a § i EU-straffregisterlagen gör det möjligt att svara på en begäran som handlar om att arbeta eller interagera med barn. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 649 ska i tillämpliga delar parallellt med den 15 a § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Förslaget innebär att uppgifter om domar lämnas ut i samma omfattning som i nationella fall och i samma omfattning som uppgifter lämnas ut till EU-medlemsstater. De uppgifter som lämnas ut kan därmed omfatta också andra än de som gäller brott som avses i punkt 3. Det här är en följd av att det på ett sådant utdrag som avses i 6 § 2 mom. i straffregisterlagen också antecknas exempelvis beslut som gäller vissa våldsbrott och narkotikabrott. Parallell tillämpning motiveras ovan i samband med artikel 643.

15 b § i EU-straffregisterlagen innehåller en bestämmelse om hur en begäran ska besvaras i de situationer som avses i prekursorsförordningen. Såsom det konstaterats ovan tillämpas prekursorsförordningen inte längre på Förenade kungariket, och därför är det motiverat att 15 b § i EU-straffregisterlagen inte ska tillämpas i samband med handels- och samarbetsavtalet.

I 6 § 7 mom. i straffregisterlagen finns en hänvisningsbestämmelse till EU-straffregisterlagen när det gäller begäran om att lämna ut enstaka straffregisteruppgifter. Bestämmelsen kan anses vara tillämplig också vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet eftersom 15 och 15a § i EU-straffregisterlagen enligt förslaget i tillämpliga delar ska iakttas parallellt. Det föreslås dessutom i propositionen att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse enligt vilken vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet parallellt med straffregisterlagen ska de bestämmelser som gäller en annan medlemsstat i Europeiska unionen och en annan medlemsstat också iakttas i fråga om Förenade kungariket.

Artikeln innehåller inga bestämmelser om hur en begäran som har samband med handläggning av ett brottmål ska besvaras. Eftersom handels- och samarbetsavtalet inte upphäver artikel 13 i den europeiska rättshjälpskonventionen, innebär detta att begäran ska besvaras i enlighet med nämnda artikel 13. Enligt artikel 13 ska den anmodade parten utfärda straffregisterutdrag som begärs av den andra partens rättsliga myndigheter för handläggning av ett brottmål i samma omfattning som dess egna rättsliga myndigheter har rätt att få dem i liknande ärenden.

Motsvarande bestämmelse i Ecris-rambeslutet finns i artikel 7.1 och 7.4. När en ansökan om uppgifter riktas till centralmyndigheten i en medborgarskapsstat, ska uppgifterna lämnas ut utan motsvarande villkor för det nationella förfarandet. Om uppgifter begärs av någon annan än centralmyndigheten i medborgarskapsstaten, ska uppgifterna lämnas ut på det sätt som bestäms i artikel 13 i den europeiska rättshjälpskonventionen. Om någon annan än en centralmyndighet begär uppgifter, ska artikel 13 i den europeiska rättshjälpskonventionen tillämpas. Ecris-rambeslutet möjliggör ett parallellt förfarande som innefattar framställningar från de rättsliga myndigheter som avses i artikel 24 i den europeiska rättshjälpskonventionen.

I EU-straffregisterlagen finns en motsvarande bestämmelse om detta i 14 §. Bestämmelsen gör det möjligt att lämna ut uppgifter i större utsträckning än vad Ecris-rambeslutet förutsätter, eftersom uppgifter enligt den nämnda paragrafen ska lämnas ut för behandling av brottmål på samma villkor oberoende av om begäran gäller en finsk medborgare och oberoende av vilken

behörig myndighet som har framställt begäran. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 14 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Förslaget innebär att uppgifter lämnas ut i samma omfattning som till EU:s medlemsstater och alltså i större utsträckning än vad handels- och samarbetsavtalet förutsätter. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Eftersom artikel 643 i handels- och samarbetsavtalet inte upphäver artikel 13 i den europeiska rättshjäpsskonventionen, kan det anses att de allmänna vägransgrunder som tillåts i den europeiska rättshjäpsskonventionen och dess tilläggsprotokoll också gäller vid utlämnande av straffregisteruppgifter som grundar sig på en separat begäran i enlighet med handels- och samarbetsavtalet. En vägransgrund motsvarande den som ingår i den europeiska rättshjäpsskonventionen finns i 12 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden. I 4 § i EU-straffregisterlagen finns av motsvarande skäl en bestämmelse enligt vilken på samarbete tillämpas lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden samt vad som föreskrivs särskilt om sådan hjälp eller vad som bestäms om den i internationella förpliktelser som är bindande för Finland. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 4 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 643.

I 4 § 2 mom. i straffregisterlagen ingår en hänvisningsbestämmelse till EU-straffregisterlagen och till den europeiska rättshjäpsskonventionen när det gäller begäranden om utlämning av enskilda straffregisteruppgifter. I fråga om myndigheter i en främmande stat konstateras det i bestämmelsen också att straffregisteruppgifter utlämnas såsom särskilt avtalas eller föreskrivs. Bestämmelsen kan anses vara tillräcklig med avseende på handels- och samarbetsavtalet.

Artikel 650 Kommunikationskanal

I artikeln föreskrivs det att utbytet mellan stater av uppgifter ur kriminalregister ska ske elektroniskt i enlighet med de tekniska och förfarandemässiga specifikationer som anges i bilaga 44.

Artikel 11.3.2 i Ecris-rambeslutet motsvarar i huvudsak bestämmelserna i artikeln. I fråga om Ecris-rambeslutet ingår den tekniska regleringen i Ecris-beslutet.

I 7 § i EU-straffregisterlagen finns en bestämmelse om lämnande av uppgifter i elektronisk form.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt. I propositionen föreslås det dock att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den 7 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Artikel 651 Villkor för användning av personuppgifter

I artikelns *punkt 1* föreskrivs det att varje stat får använda personuppgifter som mottagits som svar på dess begäran enligt artikel 649 endast för de ändamål för vilka de begärdes.

I *punkt 2* föreskrivs det att om uppgifterna begärs för andra ändamål än straffrättsliga förfaranden får personuppgifter som mottagits enligt artikel 649 användas av den ansökande staten i enlighet med dess inhemska lagstiftning endast inom de tidsfrister som fastställs på den anmodande staten i det formulär som nämns i kapitel 2 i bilaga 44.

I *punkt 3* föreskrivs det att trots punkterna 1 och 2 i denna artikel får personuppgifter som tillhandahålls av en stat som svar på en begäran enligt artikel 649 användas av den ansökande staten för att avvärja ett omedelbart eller allvarligt hot mot den allmänna säkerheten.

Enligt artikelns *punkt 4* ska varje stat säkerställa att deras centralmyndigheter inte lämnar ut personuppgifter som används i enlighet med artikel 646 till myndigheter i tredjeländer, såvida inte de följande villkoren är uppfyllda: a) personuppgifterna lämnas bara ut efter en bedömning i det enskilda fallet, b) personuppgifterna lämnas ut till myndigheter vars funktion har ett direkt samband med det ändamål för vilket personuppgifterna lämnats i enlighet med led c, c) personuppgifterna lämnas ut endast om det är nödvändigt för ett straffrättsligt förfarande (i), för andra ändamål än ett straffrättsligt förfarande (ii) eller för att avvärja ett omedelbart och allvarligt hot (iii), d) personuppgifterna får användas av det ansökande tredje landet endast för det ändamål för vilket uppgifterna begärts och inom de gränser som angetts av den stat som använt personuppgifterna enligt artikel 646, och e) personuppgifterna lämnas ut endast om centralmyndigheten, efter att ha bedömt alla omständigheter kring en överföring av personuppgifterna till tredjeland, finner att det finns lämpliga skyddsåtgärder för att skydda personuppgifterna.

Enligt artikelns *punkt 5* ska artikeln inte tillämpas på personuppgifter som erhållits av en stat i enlighet med denna avdelning och som härrör från den staten.

Bestämmelserna i punkterna 1–3 motsvarar i stor utsträckning artikel 9.1–3 i Ecris-rambeslutet. Punkt 5 i artikeln motsvarar artikel 9.5 i Ecris-rambeslutet.

22 § i EU-straffregisterlagen, som gäller begränsningar för användningen av uppgifter, motsvarar artiklarna 9.1–3 och 9.5 i Ecris-rambeslutet. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 651 ska i tillämpliga delar parallellt med den 22 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare i samband med artikel 643.

Ecris-rambeslutet innehåller inga bestämmelser som motsvarar punkt 4 i artikeln. Till den del det är fråga om att överföra uppgifter till ett tredjeland ingår bestämmelserna i artikel 9.4 i Ecris-rambeslutet. En nationell bestämmelse om detta finns i 24 § 1 mom. i den internationella rätts-hjälpslagen. Enligt paragrafen ska Rättsregistercentralen, om inte något annat föreskrivs separat eller följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, när uppgifter som fåtts från en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämnas ut, ställa som villkor att uppgifterna endast får användas för behandlingen av det straffrättsliga ärendet för vilket de har begärts.

I propositionen föreslås det att nämnda 1 mom. kompletteras så att det förtydligas att Rättsregistercentralen ska iakttä bestämmelserna i artikel 651.4 när uppgifter som fåtts från Förenade kungariket lämnats ut.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt även om det i propositionen föreslås att den ovan nämnda bestämmelsen i EU-straffregisterlagen i tillämpliga delar ska iakttas parallellt vid tillämpningen av artikeln samt den förtydligande bestämmelsen i den nationella lagen.

Punkterna 1–3 i artikeln ska tillämpas när straffregisteruppgifter utbyts mellan Finland och Förenade kungariket. I artikelns punkt 4 påförs däremot en skyldighet att försäkra sig om att vissa villkor uppfylls när uppgifter överförs vidare till ett annat tredjeland. I bägge fallen ska man samtidigt iakttä de ovannämnda bestämmelserna i 7 kap. i dataskyddslagen avseende brottmål samt andra bestämmelser i dataskyddslagen avseende brottmål genom vilka dataskyddsdirektivet avseende brottmål har genomförts.

Tillämpningen av 7 kap. i dataskyddslagen avseende brottmål innebär i praktiken att man vid överföring av personuppgifter till Förenade kungariket måste säkerställa ett tillräckligt skydd för personuppgifter. Kraven på en tillräcklig skyddsnivå har i fråga om andra tredjeländer beaktats i artikel 65.1.4 e i handels- och samarbetsavtalet, enligt vilken personuppgifter lämnas ut endast om centralmyndigheten, efter att ha bedömt alla omständigheter kring en överföring av personuppgifterna till tredjelandet, finner att det finns lämpliga skyddsåtgärder för att skydda personuppgifterna. Också i dessa fall ska 7 kap. i dataskyddslagen avseende brottmål tillämpas. Förenade kungariket ska iaktta motsvarande krav om dess centralmyndighet överför personuppgifter som lämnats ut från Finland till ett tredjeland.

Bilaga 44 Utbyte av uppgifter i kriminalregister – tekniska och förfarandemässiga specifikationer

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 1 Mål

Målet för bilagan är att fastställa de förfarandebestämmelser och tekniska bestämmelser som krävs för genomförandet av del tre avdelning IX om utbyte av uppgifter ur kriminalregister.

Såsom konstaterats ovan ingår den tekniska regleringen i fråga om Ecris-rambeslutet i Ecris-beslutet.

Artikels bestämmelser tillämpas direkt nationellt.

Artikel 2 Kommunikationsnät

I artikeln föreskrivs det att det elektroniska utbytet av uppgifter ur kriminalregister mellan en medlemsstat å ena sidan och Förenade kungariket å andra sidan ska ske via en gemensam kommunikationsinfrastruktur där kommunikationen är krypterad.

I artikel 2.2 definieras den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen närmare.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt.

Artikel 3 Anslutningsprogramvara

Enligt *punkt 1* i artikeln ska staterna använda en standardiserad anslutningsprogramvara med vilken deras behöriga myndigheter ska kunna ansluta till den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen i syfte att utbyta uppgifter ur kriminalregister med andra stater på elektronisk väg i enlighet med bestämmelserna i avdelning IX i del tre och föreliggande bilaga.

Punkterna 2–4 i artikeln innehåller en närmare definition av den anslutningsprogramvara som ska användas och hur den används.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt.

Artikel 4 Uppgifter som ska överföras i meddelanden, ansökningar och svar

I *punkt 1* i artikeln uppräknas de obligatoriska uppgifter som alla meddelanden som avses i artikel 646 ska innehålla. Obligatoriska uppgifter är a) uppgifter om den dömda personen (fullständigt namn, födelsedatum, födelseort (ort och stat), kön, medborgarskap, och i förekommande fall, tidigare namn), b) uppgifter om domens beskaffenhet (datum för domen, domstolens namn och det datum när domen vann laga kraft), c) uppgifter om det brott som domen gäller (datum för det brott som föranlett domen, brottets beteckning eller brottsrubricering samt hänvisning till tillämpliga rättsliga bestämmelser) och d) uppgifter om domens innehåll, särskilt primär påföljd samt eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder och påföljande beslut som ändrar verkställigheten av påföljden.

I *2 punkten* i artikeln uppräknas de frivilliga uppgifter som kan överföras om de har införts i kriminalregistret (underpunkterna a–d) eller om centralmyndigheterna har tillgång till dem (underpunkterna e–h). De frivilliga uppgifterna är a) namnen på den dömda personens föräldrar, b) domens ärendenummer, c) platsen för brottet, d) diskvalifikationer till följd av brottet, e) den dömda personen ID-nummer eller typen av och numret på den dömda personens ID-handling, f) fingeravtryck som tagits på den personen, g) i förekommande fall, pseudonym och/eller alias och h) ansiktsbild.

I *punkt 2* i artikeln uppräknas de frivilliga uppgifter som kan överföras om de har införts i kriminalregistret.

I *punkt 3* föreskrivs det att alla ansökningar om uppgifter som avses i artikel 648 ska lämnas in i ett standardiserat elektroniskt format i enlighet med den mall som fastställs i kapitel 2 i denna bilaga, på något av de officiella språken i den anmodade staten.

Enligt *punkt 4* ska alla svar på ansökningar om uppgifter som avses i artikel 649 lämnas in i ett standardiserat elektroniskt format i enlighet med den mall som fastställs i kapitel 2 i denna bilaga, åtföljd av en förteckning över brottmålsdomar, enligt vad som föreskrivs i nationell lagstiftning. Den anmodade staten ska svara antingen på ett av sina officiella språk eller på ett annat språk som båda parter godtar. Förenade kungariket, å ena sidan, och unionen, på någon av sina medlemsstaters vägnar, å andra sidan, får till den specialiserade kommittén för brottsbekämpning och rättsligt samarbete anmäla det eller de språk som godtas utöver statens officiella språk.

Enligt *punkt 5* i artikeln ska den specialiserade kommittén för brottsbekämpning och rättsligt samarbete efter behov besluta om ändringar av formulären i kapitel 2 i denna bilaga som avses i punkterna 3 och 4.

Innehållet i punkterna 1 och 2 motsvarar i huvudsak artikel 11.1 i Ecris-rambeslutet. Som det konstaterats ovan i samband med artikel 647 om lagring av domar är skillnaden den att med avvikelse från rambeslutet är en valfri uppgift i punkt 2 h också en ansiktsbild. Eftersom det är fråga om valfri information som ska lämnas om den är tillgänglig för centralmyndigheten och om så inte skulle vara fallet i Finland, ska Rättsregistercentralen inte sända ansiktsbilder till Förenade kungariket i de underrättelser enligt artikel 646 som avses i artikeln.

Enligt 5 § 1 mom. i EU-straffregisterlagen ska Rättsregistercentralen till centralmyndigheten i den medlemsstat där den dömda är medborgare lämna de uppgifter som avses i 3 § om ett avgörande som meddelats i Finland och som gäller en medborgare i en annan medlemsstat och som har antecknats i straffregistret eller bötesregistret. Såsom det konstaterats ovan föreslås det i propositionen att bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i tillämpliga delar ska iakttas parallellt med 5 och 3 § i EU-straffregisterlagen. I den nämnda 3 § definieras närmare de uppgifter som ska lämnas från Finland till Förenade kungariket och som alltså är desamma som i

RP 58/2021 rd

fråga om EU:s medlemsstater. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Punkt 3 i artikeln motsvarar i huvudsak artiklarna 11.3, 6.4 och 10.1 i Ecris-rambeslutet.

EU-straffregisterlagens 21 §, som gäller begärans innehåll och form samt språk, motsvarar den nämnda regleringen i Ecris-rambeslutet. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 4 ska i tillämpliga delar parallellt med den 21 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Punkt 4 i artikeln motsvarar i huvudsak artiklarna 11.3, 7.5 och 10 i Ecris-rambeslutet.

EU-straffregisterlagens 17 §, som gäller svarets innehåll och form samt språk, motsvarar den nämnda regleringen i Ecris-rambeslutet. I 17 § 2 mom. finns dessutom en bestämmelse enligt vilken i ett svar till en centralmyndighet ska anges att den medlemsstat som har framställt begäran är skyldig att iaktta de bestämmelser om användning av personuppgifter som finns i rambeslutet om användning av personuppgifter. När det gäller handels- och samarbetsavtalet ingår sådana bestämmelser i artikel 651 om villkoren för användning av personuppgifter. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 4 ska i tillämpliga delar parallellt med den 17 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

I 16 § i EU-straffregisterlagen finns bestämmelser om begärans innehåll och form samt språk när begäran riktas till Finland. I propositionen föreslås det att vid tillämpning av artikel 4 ska i tillämpliga delar parallellt med den 16 § i EU-straffregisterlagen iakttas. Det föreslås att detta regleras i tillämpningslagen. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

Enligt punkt 4 i artikeln får unionen till den specialiserade kommittén för brottsbekämpning och rättsligt samarbete anmäla det eller de språk som godtas utöver statens officiella språk. Enligt propositionen skulle Finland kunna anmäla att utöver finska och svenska godtas även engelska. I propositionen föreslås det att det i tillämpningslagen intas bestämmelser om vilka språk som godtas.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt, även om det i propositionen föreslås att vid tillämpning av artikeln ska i tillämpliga delar parallellt med den de ovan nämnda bestämmelserna i EU-straffregisterlagen iakttas samt att en kompletterande bestämmelse ska fogas till tillämpningslagen.

Artikel 5 Format för överföring av uppgifter

Artikeln innehåller bestämmelser om koder som ska användas vid överföring samt om skyldighet att lämna uppgifter om nationella brott samt om påföljder och åtgärder.

Artikeln motsvarar i huvudsak artiklarna 4 och 5 i Ecris-beslutet.

Artiklarna tillämpas direkt nationellt.

Artikel 6 Överföringens kontinuitet

RP 58/2021 rd

I artikeln föreskrivs att om den elektroniska överföringsmetoden under en begränsad period inte är tillgänglig, ska staterna under hela denna period överföra uppgifterna genom någon annan skriftlig överföringsmetod under sådana förhållanden att det är möjligt för centralmyndigheten i den anmodade staten att fastställa dess äkthet.

Artikeln motsvarar artikel 11.3 i Ecris-rambeslutet.

Artikeln ska tillämpas direkt nationellt.

Artikel 7 Statistik och rapportering

Artikeln innehåller bestämmelser om insamling av statistik.

Bestämmelserna i artikeln är direkt tillämpliga nationellt.

Artikel 8 Tekniska specifikationer

I artikeln finns föreskrifter om gemensamma tekniska specifikationer.

Artikeln tillämpas direkt nationellt.

Kapitel 2 Formulär

I artikel finns formulär för ansökan om uppgifter ur kriminalregistret och formulär för svaret.

Kapitel 3 Standardiserat format för överföring av uppgifter

I kapitlet finns tabeller för brottskategorier och över koder för påföljder och åtgärder.

3 Förslagen och deras konsekvenser

3.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om tillämpning av bestämmelserna för utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket.

I fråga om utlämning för brott föreskrivs det i tillämpningslagen att vid tillämpningen av bestämmelser om utlämning enligt handels- och samarbetsavtalet ska i tillämpliga delar parallellt tillsammans med dem iakttas de bestämmelser i EU-utlämningslagen som särskilt fastställs (1 §). Tillämpningslagen ska dessutom innehålla bestämmelser om undantag med avseende på politiska brott (2 §), undantag på grund av medborgarskap (3 §), transport (4 §) och centralmyndighet (5 §).

När det gäller utbyte av straffregisteruppgifter föreskrivs det i tillämpningslagen att vid tillämpningen av bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet om utbyte av straffregister ska i tillämpliga delar iakttas parallellt med dem vad som föreskrivs i EU-straffregisterlagen (6 §). Tillämpningslagen ska dessutom innehålla bestämmelser om centralmyndighet (7 §), lagringsregistrets innehåll (8 §), tillämpning av straffregisterlagens bestämmelser om Europeiska unionens medlemsstater och Förenade kungariket (9 §) och språket i svaret (10 §).

I propositionen föreslås det också att 24 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden ändras.

3.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Propositionen bedöms inte ha några betydande konsekvenser för samarbetet mellan Finland och Förenade kungariket i fråga om utlämning för brott. Samarbetet med Förenade kungariket baserade sig på EU-medlemskapet och rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och bestämmelserna i EU-utlämningslagen. Såsom det konstaterats ovan motsvarar bestämmelserna i hög grad regleringen i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Den största skillnaden jämfört med samarbetet utifrån rambeslutet om en europeisk arresteringsorder är propositionens förslag om att finska medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket. Utlämning kan inte heller ske för politiska brott annat än i fråga om terroristbrott enligt definitionen i artikel 602.2 i handels- och samarbetsavtalet. Till övriga delar föreslås det i propositionen att bestämmelserna om utlämnande enligt handels- och samarbetsavtalet i huvudsak i tillämpliga delar ska tillämpas parallellt med bestämmelserna i EU-utlämningslagen.

Propositionen bedöms inte heller ha några betydande konsekvenser för samarbetet mellan Finland och Förenade kungariket när det gäller utbyte av straffregisteruppgifter. Samarbetet enligt EU-medlemskapet baserade sig på Ecris-rambeslutet, Ecris-beslutet och bestämmelserna i EU-straffregisterlagen. Såsom det konstateras ovan baserar sig bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i stor utsträckning på bestämmelserna i Ecris-rambeslutet och Ecris-beslutet. I propositionen föreslås det att handels- och samarbetsavtalets bestämmelser om utbyte av straffregisteruppgifter i huvudsak i tillämpliga delar ska iakttas parallellt och med bestämmelserna i EU-straffregisterlagen.

Ekonomiska konsekvenser

Åren 2018–2020 har det förekommit sammanlagt åtta utlämningsfall mellan Finland och Förenade kungariket. Från Finland har till Förenade kungariket skett endast en utlämning under 2018. Resten av fallen under den nämnda perioden har gällt utlämning från Förenade kungariket till Finland (2018: sammanlagt 3, 2019: sammanlagt 1, 2020: sammanlagt 3). Det årliga antalet fall har således inte varit betydande och antalet antas inte förändras nämnvärt i framtiden.

När de föreslagna lagändringarna träder i kraft är det inte längre möjligt att utlämna finska medborgare till Förenade kungariket. Detta kan öka antalet enskilda fall som behandlas i Finland. Antalet sådana rättegångar bedöms dock vara mycket begränsat eftersom antalet fall av utlämning från Finland till Förenade kungariket årligen har varit litet. När det gäller utlämning för brott bedöms propositionen således inte ha några betydande kostnadseffekter inom de behöriga myndigheternas förvaltningsområde.

När det gäller utbyte av straffregisteruppgifter föranleder Förenade kungarikets bortfall från det samarbete mellan EU medlemsstaterna som gäller utbyte av sådana straffregister som avses i

prekursorsförordningen smärre ändringar i informationssystemet i det Cris-system som upprätthålls av Rättsregistercentralen. Detta beror på att informationsbytets omfattning när det gäller Förenade kungariket bör beaktas i Cris-systemet eftersom informationsutbytet skiljer sig från det som sker mellan EU:s medlemsstater.

Rättsregistercentralen orsakas dessutom en viss mängd manuellt arbete när centralen tillämpar det föreslagna 24 § 1 mom. om utlämnande av straffregisteruppgifter enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden, enligt vilket Rättsregistercentralen vid utlämnande av uppgifter från Förenade kungariket ska iaktta bestämmelserna i artikel 651.4 i handels- och samarbetsavtalet. I 651.4 räknas de användningsvillkor upp som ska uppfyllas för att det ska vara tillåtet att lämna ut uppgifter till ett tredjeland. Det är fråga om sådan prövning som kräver manuellt arbete vid Rättsregistercentralen när uppgifter lämnas ut till tredjeländers myndigheter.

De ovan nämnda kostnaderna för Rättsregistercentralen bedöms dock inte vara betydande.

När det gäller utbyte av straffregisteruppgifter bedöms propositionen inte heller ha några betydande kostnadseffekter för de övriga behöriga myndigheter inom förvaltningsområdet.

De föreslagna lagändringarna bedöms medföra en del kostnader för utbildning av de behöriga myndigheternas personal. Kostnaderna bedöms ändå inte bli betydande.

De kostnader som ändringarna föranleder föreslås bli täckta inom ramen för rambeslutet för statsfinanserna och anslag i statsbudgeten.

4 Specialmotivering

4.1 Lag om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket

1 §. Tillämpliga bestämmelser vid utlämning för brott. Vid tillämpningen av bestämmelserna om utlämning för brott i del tre avdelning VII i handels- och samarbetsavtalet iaktas enligt paragrafen i tillämpliga delar parallellt med dem vad som föreskrivs i 1, 2 och 7 §, 8 § 2 och 3 mom., 10–12 §, 13 § 2 och 3 mom., 15–20, 20 a, 20 b, 21, 21 a–21 c, 22–30, 30 a, 31–45 och 49–54 §, 55 § 2 och 3 mom., 57, 57 a, 58–62, 64 och 66–71 § i EU-utlämningslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

När det gäller tillämpningen av paragraferna i fråga hänvisas det i tillämpliga delar till regeringens proposition 88/2003 rd om genomförandet av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Parallell tillämplighet motiveras närmare ovan i samband med artikel 596.

På samma sätt som rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller handels- och samarbetsavtalet närmare bestämmelser om utlämning för brott mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket. Bestämmelserna är nationellt direkt tillämplig rätt i Finland, men till vissa delar kan de inte tillämpas självständigt och kräver följaktligen kompletterande nationell lagstiftning. Det är fråga om utlämning för lagföring samt verkställande av ett straff. Bestämmelserna motsvarar till stor del bestämmelserna i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, förutom vad gäller några undantag. Det är till exempel med avvikelse från EU-bestämmelserna tillåtet att vägra lämna ut eller att begränsa utlämningen av egna medborgare. Detta är tillåtet av skäl som hänför sig till grundläggande principer i en stats rättssystem. Även när det gäller politiska brott är det på vissa villkor tillåtet att vägra lämna ut en person.

Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder har i Finland genomförts genom EU-utlämningslagen. EU-utlämningslagen har ett begränsat tillämpningsområde, eftersom den är tillämplig enbart på samarbete mellan Finland och de övriga EU-medlemsstaterna när det gäller utlämning för brott. I denna proposition föreslås det att bestämmelserna i EU-utlämningslagen i den mån det behövs i tillämpliga delar ska iakttas parallellt vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet, eftersom avtalets bestämmelser om utlämning, förutom vad gäller några undantag, i huvudsak motsvarar bestämmelserna i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Detta anses vara nödvändigt i synnerhet med tanke på behovet av nationell kompletterande lagstiftning i anknnytning till förfarandet.

2 §. Undantag med avseende på politiska brott. Enligt *1 mom.* får utlämning till Förenade kungariket inte ske för ett politiskt brott, men om ett brott av icke politisk beskaffenhet ingår i eller är anknutet till ett politiskt brott, får utlämning dock ske om gärningen bedömd som en helhet inte kan anses övervägande ha karaktären av ett politiskt brott. Om uppsåtligt dödande eller försök till det har skett i öppen strid, ska det enligt *3 mom.* inte betraktas som ett politiskt brott. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 6 § i den allmänna utlämningslagen.

Enligt *2 mom.* får utlämning dock i enlighet med artikel 602.2 i handels- och samarbetsavtalet inte vägras på grund av att brottet kan betraktas som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv i de sammanhang som närmare anges i momentet. Momentet motsvarar på så sätt ett sådant begränsat undantag med avseende på politiska brott som möjliggörs genom artikelns punkt 2 och enligt vilket undantaget enligt artikelns punkt 1 ska tillämpas endast i vissa sammanhang, även om huvudregeln enligt artikelns punkt 1 är att utlämning inte får vägras.

Med de sammanhang som avses i momentet åsyftas för det första i 1 punkten sådana brott som avses i artikel 1 i den europeiska terrorismkonventionen (FördrS 16/1990), vilka avser sådana brott som omfattas av den i Haag den 16 december 1970 undertecknade konventionen om förhindrande av olagligt besittningstagande av luftfartyg (FördrS 62/71) (punkt a), sådana brott som omfattas av den i Montreal den 23 september 1971 undertecknade konventionen om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten (FördrS 56/1973) (punkt b), sådana allvarliga brott som innebär angrepp mot internationellt skyddade personer, inbegripet diplomater, liv, kroppsliga integritet eller frihet (punkt c), sådana brott som innebär människorov, tagande av gisslan eller grovt olaga inspärrande (punkt d), sådana brott som innebär användning av bomber, granater, raketer, automatiska skjutvapen eller brev- eller paketbomber, om användningen innebär fara för personer (punkt e), eller försök att begå något av de ovannämnda brotten eller medverka till sådant brott eller medverka till försök till sådant brott (punkt f).

Vidare hänvisas det i momentets 1 punkt även till artikel 2 i den europeiska terrorismkonventionen. Enligt punkt 1 i den artikeln kan en avtalsslutande stat, när den ska besluta om utlämning mellan avtalsslutande stater, besluta att inte som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv betrakta en annan grov våldshandling än en sådan som avses i artikel 1, vilken är riktad mot en persons liv, kroppsliga integritet eller frihet. Enligt punkt 2 i artikeln ska detsamma gälla annat grovt brott mot egendom än sådant som avses i artikel 1, om brottet medfört kollektiv fara för personer. Enligt punkt 3 i artikeln ska detsamma gälla försök att begå något av ovannämnda brott eller medverka till sådant brott eller medverka till försök till sådant brott.

I paragrafens 2 mom. 2 punkt nämns brott som består i stämpling till eller sammansvärjning i syfte att begå ett eller flera av de brott som avses i artiklarna 1 och 2 i den europeiska terrorismkonventionen, som nämns i 1 punkten, om stämplingen eller sammansvärjningen motsvarar beskrivningen av handlingar i artikel 599.3 i handels- och samarbetsavtalet.

I momentets 3 punkt nämns terrorism enligt bilaga 45 till handels- och samarbetsavtalet. Definitionen av terrorism i bilagan motsvarar kriminaliseringsskyldigheten enligt direktivet om terroristbrott (EU) 2017/541, med undantag för sådana gärningar som avses i punkt 3.1 i och j i bilagan, som beskrivs på ett annat sätt än i artikel 3.1 i i direktivet om terroristbrott, men som ändå är samma gärningar som de som avses i det aktuella ledet i direktivet.

Artikel 6 i avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Island och Kungariket Norge om överlämnande mellan Europeiska unionens medlemsstater och Island och Norge (2006/697/EG) innehåller också huvudsakligen samma undantag med avseende på politiska brott som artikel 602 i handels- och samarbetsavtalet.

Mellan EU:s medlemsstater betraktas inget brott som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv. Denna ståndpunkt intogs redan i samband med europeiska konventionen om utlämning för brott (FördrS 32—33/1971). Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller alltså inte heller några bestämmelser om politiska brott. Detta kan generellt anses grunda sig på ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna och på principen om ömsesidigt erkännande. EU-medlemsstaterna emellan anses det att medlemsstater som respekterar demokratiska principer ska kunna lita på varandras system i den grad att det inte behövs något förbud mot utlämning vad gäller politiska brott.

3 §. Undantag på grund av medborgarskap. Enligt paragrafen får finska medborgare inte utlämnas till Förenade kungariket. Paragrafen grundar sig på artikel 603.2 i handels- och samarbetsavtalet. Bestämmelsen motsvarar 2 § i den allmänna utlämningslagen.

Förbudet mot att lämna ut en medborgare grundar sig på 9 § 3 mom. i grundlagen, enligt vilket finska medborgare inte får hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Genom lag kan det dock föreskrivas att finska medborgare får utlämnas eller föras till ett land där deras mänskliga rättigheter och rättssäkerhet kan garanteras, när åtgärden vidtas med anledning av brott eller när syftet med den är rättegång eller verkställighet av ett beslut som gäller vårdnad om eller vård av barn.

Även om huvudregeln är att det är förbjudet att lämna ut en finsk medborgare, får det enligt grundlagen dock genom lag föreskrivas om avvikande möjligheter till utlämning. En från huvudregeln avvikande möjlighet till utlämning eller överföring ansågs i tiden som nödvändig, eftersom det exempelvis med anledning av personers ökade rörlighet inte i sak kunde anföras lika vägande grunder som tidigare för att hålla i kraft ett enbart till medborgarskap kopplat ovillkorligt förbud mot utlämning och överföring (RP 102/2003 rd). Dessutom ansågs det att möjligheten till utlämning och överföring anpassade grundlagens lydelse till det faktiska rättsläget som byggde på Finlands internationella förpliktelser och EG-rätten (GrUB 5/2005 rd, s. 2). Det bör emellertid observeras att bestämmelsen om möjlighet till utlämning och överföring utfärdades särskilt med tanke på samarbetet med de övriga EU-medlemsstaterna och de övriga nordiska länderna.

Enligt rättslitteraturen har man mellan EU:s medlemsstater och de nordiska länderna övergivit tanken om att ett förbud mot utlämning av de egna medborgarna ska förplikta staten till att inte underkasta de egna medborgarna en främmande stats åtgärder, eftersom man lutar på både andra staters rättssystem och att staterna behandlar andra staters medborgare på lika grunder som de

egna medborgarna. Detta grundar sig bland annat på tanken om att möjliggöra effektivt samarbete med stater som i fråga om deras rättskultur ligger mycket nära varandra och som exempelvis har anslutit sig till Europakonventionen. På så sätt är det med stöd av EU-utlämningslagen och lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) möjligt att på vissa villkor lämna ut en finsk medborgare.

Det förbud mot att lämna ut finska medborgare som finns i 2 § i den allmänna utlämningslagen är emellertid absolut. Detta kan anses bero på särskilt lagens tillämpningsområde. Lagen tillämpas när det är fråga om andra stater än EU:s medlemsstater och de övriga nordiska länderna. I enlighet med lagens tillämpningsområde är det alltså i huvudsak fråga om samarbete med sådana tredjeländer som exempelvis i fråga om rättskulturen skiljer sig från Finland. Till skillnad från när det gäller det samarbete som bedrivs mellan EU:s medlemsstater kan det anses att grunden för det förbud mot att lämna ut egna medborgare som finns i den allmänna utlämningslagen är statens skyldighet att inte underkasta sina egna medborgare en främmande stats åtgärder.

Enligt artikel 524 om skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i del tre avdelning I (allmänna bestämmelser) i handels- och samarbetsavtalet grundar sig samarbetet på parternas och medlemsstaternas långvariga respekt för demokratin, rättsstatens principer och skyddet för enskildas grundläggande rättigheter och friheter, inbegripet såsom fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, samt på vikten av att ge verkan åt rättigheterna och friheterna i den konventionen på inhemsk nivå (punkt 1). Ingenting i denna del av avtalet ska påverka skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheter och rättsprinciper som särskilt återspeglas i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och, när det gäller unionen och dess medlemsstater, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (punkt 2).

Enligt artikel 693 i del tre avdelning XII (övriga bestämmelser) i avtalet får samarbetet inom brottsbekämpning och rättsliga frågor dessutom tillfälligt upphävas i händelse av allvarliga och systematiska brister inom en part vad gäller skyddet av de grundläggande rättigheterna eller rättsstatens principer.

Även om samarbetet enligt handels- och samarbetsavtalet grundar sig på EU:s och dess medlemsstaters samt Förenade kungarikets långvariga respekt för demokratin, rättsstatens principer och skyddet för enskildas grundläggande rättigheter och friheter, inbegripet såsom fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, har Förenade kungariket i och med utträdet ur EU blivit ett tredjeland. Därför anses det i propositionen motiverat att det, när det gäller samarbetet i fråga om utlämning av egna medborgare, i enlighet med 2 § i den allmänna utlämningslagen tas med ett absolut förbud mot utlämning av egna medborgare i den lag som gäller tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet.

Även om det kan tänkas att handels- och samarbetsavtalets skyddsåtgärder för att säkerställa bland annat grundläggande och mänskliga rättigheter är ändamålsenliga, anses det ändå inte att de när det gäller utlämning av en stats egna medborgare är tillräckliga för att fungera som grund för samma sorts samarbete som med EU-medlemsstaterna. Det straffrättsliga samarbete som ska bedrivas och som sker mellan EU:s medlemsstater utvecklas och tryggas av gemensamma regler och värden. När det gäller det straffrättsliga samarbetet mellan EU-medlemsstaterna är, särskilt vad gäller den framtida utvecklingen, ömsesidigt förtroende och starkt engagemang i utvecklingen av rättssystemen utifrån gemensamma värden och regler av central betydelse.

4 §. Transport. Enligt paragrafen får en finsk medborgare inte transporteras via Finland vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet.

Paragrafen grundar sig på det undantag på grund av medborgarskap som föreslås i propositionen och enligt vilket en finsk medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket. Även enligt 33 § i den allmänna utlämningslagen är det inte möjligt att transportera en finsk medborgare via Finlands territorium, förutom om det är till någon av de övriga EU-medlemsstaterna eller till ett annat nordiskt land.

Paragrafen grundar sig på artikel 623.2, enligt vilken den stat på vars vägnar en anmälan har gjorts i enlighet med artikel 603.2 om undantag på grund av medborgarskap med innebörden att dess egna medborgare inte kommer att överlämnas eller att överlämnande endast kommer att tillåtas på vissa angivna villkor får, på samma villkor, vägra transitering av sina egna medborgare genom dess territorium eller underkasta den samma villkor.

5 §. Centralmyndighet vid utlämning för brott. Enligt paragrafen är justitieministeriet centralmyndighet enligt artikel 605 i handels- och samarbetsavtalet. Justitieministeriet ska bistå de behöriga myndigheterna i kommunikationen vid översändande av en arresteringsorder.

Bestämmelsen är i huvudsak densamma som i lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (430/2017).

6 §. Tillämpliga bestämmelser vid utbyte av straffregisteruppgifter. Vid tillämpningen av bestämmelserna om utbyte av straffregisteruppgifter i del tre avdelning IX i handels- och samarbetsavtalet iaktas enligt paragrafen i tillämpliga delar parallellt med dem vad som föreskrivs i 1 § 1, 2 och 4 mom., 2–5, 7 och 8 §, 9 § 3 och 4 mom. samt 10–15, 15 a, 16–20, 20 a, 21 och 22 § i EU-straffregisterlagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Parallell tillämpning motiveras närmare ovan i samband med artikel 643.

När det gäller tillämpningen av paragraferna i fråga hänvisas det till regeringens proposition 1/2012 rd om genomförandet av Ecris-rambeslutet.

Liksom Ecris-rambeslutet innehåller handels- och samarbetsavtalet närmare bestämmelser om utbyte av straffregisteruppgifter mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket. Bestämmelserna är nationellt direkt tillämplig rätt i Finland. Bestämmelserna motsvarar till stor del bestämmelserna i Ecris-rambeslutet och Ecris-beslutet.

Ecris-rambeslutet har i Finland genomförts genom EU-straffregisterlagen. EU-straffregisterlagen har begränsat tillämpningsområde i och med att den är tillämplig endast på det samarbete som bedrivs mellan Finland och de övriga EU-medlemsstaterna vid utbyte av straffregisteruppgifter. I denna proposition föreslås det att bestämmelserna i EU-straffregisterlagen i den mån det behövs i tillämpliga delar ska iaktas parallellt vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet, eftersom avtalets bestämmelser om utbyte av straffregisteruppgifter, förutom vad gäller några undantag, i huvudsak motsvarar bestämmelserna i Ecris-rambeslutet.

7 §. Centralmyndighet vid utbyte av straffregisteruppgifter. Enligt paragrafen är Rättsregistercentralen centralmyndighet enligt artikel 645 i handels- och samarbetsavtalet.

8 §. Lagringsregistrets innehåll. Enligt 1 mom. förs alla uppgifter som Förenade kungariket lämnat med stöd av artikel 646 i handels- och samarbetsavtalet in i det lagringsregister som avses i EU-straffregisterlagen. Momentet grundar sig på artikel 647.1 om lagring av uppgifter om domar. I bilaga 44 kapitel 1 artikel 4.1 och 4.2 i handels- och samarbetsavtalet anges det vilka uppgifter som alla meddelanden som avses i artikel 646 ska innehålla.

Bestämmelsen avviker från 9 § 1 och 2 mom. i EU-straffregisterlagen, vilka inte kräver att alla uppgifter som lämnats ska föras in i lagringsregistret.

Vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet får Rättsregistercentralen enligt 2 mom. ur lagringsregistret lämna ut i 1 mom. avsedda uppgifter med iakttagande i tillämpliga delar parallellt av vad som föreskrivs i EU-straffregisterlagen. Momentet kompletterar bestämmelserna i 3 § 2 mom. 4 punkten i EU-straffregisterlagen. Bestämmelsen behövs eftersom de uppgifter som lämnas ut ur lagringsregistret för Förenade kungarikets del inte är uppgifter som förts in i enlighet med 9 § i EU-straffregisterlagen, utan sådana uppgifter som avses i 1 mom.

9 §. Tillämpning av straffregisterlagens bestämmelser om Europeiska unionens medlemsstater på Förenade kungariket. Vid tillämpning av handels- och samarbetsavtalet parallellt med straffregisterlagen ska enligt paragrafen bestämmelserna om en annan medlemsstat i Europeiska unionen och om en annan medlemsstat i tillämpliga delar också tillämpas på Förenade kungariket. Bestämmelsen gör det möjligt att tillämpa nödvändiga bestämmelser i straffregisterlagen om en annan medlemsstat i Europeiska unionen och om en annan medlemsstat vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet.

10 §. Språket i svaret. Enligt paragrafen ska ett i artikel 649 i handels- och samarbetsavtalet avsett svar på en begäran om utlämnande av straffregisteruppgifter vara avfattat på finska, svenska eller engelska. Paragrafen grundar sig på kapitel 1 artikel 4.4 i bilaga 44 till handels- och samarbetsavtalet.

11 §. Ikraftträdande. Paragrafen innehåller en ikraftträdandebestämmelse.

4.2 Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden

24 §. Utlämnande av straffregisteruppgifter. Det föreslås att det tas in en förtydligande bestämmelse i 1 mom. om att vid utlämnande av uppgifter som fås från Förenade kungariket ska Rättsregistercentralen iakttä bestämmelserna i artikel 651.4 i handels- och samarbetsavtalet.

Det villkor som finns i 24 § 1 mom. i den gällande lagen om internationell rättshjälp, och enligt vilket personuppgifter endast får användas för behandlingen av det straffrättsliga ärende för vilket de har begärts, hänför sig till den så kallade principen om ändamålsbundenhet. Genom den föreslagna hänvisningsbestämmelsen säkerställs det att både denna princip och kraven på tillräckligt högt dataskydd beaktas när personuppgifter som lämnats av centralmyndigheten i Förenade kungariket lämnas vidare till ett tredjeland. Förhållandet mellan artikel 651.4 och den dataskyddslagstiftning som är bindande för EU:s medlemsstater beskrivs närmare i samband med beskrivningen av innehållet i artikeln i fråga.

I 2 mom. föreslås det en hänvisning till handels- och samarbetsavtalet samt tillämpningslagen. Hänvisningen motsvarar den som redan finns i momentet i fråga om EU-straffregisterlagen.

5 Anmälningar med stöd av avtalet

Enligt handels- och samarbetsavtalet kan både Förenade kungariket och unionen på någon av sina medlemsstaters vägnar göra anmälningar till den specialiserade kommittén för samarbete inom brottsbekämpning och rättsliga frågor i fråga om tillämpningen av artiklarna i avtalet. Anmälningar enligt del tre avdelning VII om överlämnande i avtalet kan göras i överensstämmelse med artiklarna 599.4, 602.2, 603.2, 605.1, 606.2, 611.4, 623.3, 625.1 och 626.1.

RP 58/2021 rd

I propositionen föreslås det att Finland inte ska göra någon anmälan enligt artikel 599.4. Följaktligen ska, enligt propositionen, det villkor om dubbel straffbarhet som avses i artikelns punkt 2 tillämpas i alla situationer.

I samband med att handels- och samarbetsavtalet började tillämpas anmäldes det i enlighet med artikel 602.2 om politiska brott att artikelns punkt 1 endast kommer att tillämpas i de sammanhang som anges i led a och b. I propositionen föreslås det att det i tillämpningslagen tas in en förtydligande bestämmelse om undantag vad gäller politiska brott.

I enlighet med artikel 603.2 om undantag på grund av medborgarskap har det anmälts att finska medborgare inte utlämnas. I propositionen föreslås det att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse enligt vilken finska medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket. Den föreslagna bestämmelsen förbjuder även villkorlig utlämning enligt artikel 604 b av en finsk medborgare till Förenade kungariket. Dessutom föreslås det i propositionen i enlighet med artikel 623.2 att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse om förbud mot transport av finska medborgare via Finland. Vidare föreslås det i propositionen att Finlands anmälan enligt artikel 603.2 förnyas i enlighet med artikel 630, förutsatt att villkoren fortfarande är uppfyllda.

Det har gjorts en anmälan om att justitieministeriet är centralmyndighet enligt artikel 605.1 om centralmyndigheten. I propositionen föreslås det att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse om centralmyndigheten. Enligt förslaget ska justitieministeriet i egenskap av centralmyndighet bistå de behöriga myndigheterna i kommunikationen vid översändande av en arresteringsorder. Dessutom har det i enlighet med punkt 3 i artikel 623 om transitering gjorts en anmälan om att justitieministeriet är den myndighet som är ansvarig för att ta emot framställningar om transitering och de dokument som krävs, liksom eventuell övrig officiell skriftväxling avseende framställningar om transitering.

I enlighet med punkt 2 i artikel 606 om arresteringsorderns innehåll och form har det anmälts att framställningar på finska, svenska och engelska kommer att godtas.

I enlighet med punkt 4 i artikel 611 om samtycke till överlämnande har det anmälts att samtycket till utlämning och, i förekommande fall, det avstående som avses i punkt 1 i artikeln samt ett samtycke till efterföljande utlämning kan återkallas till dess att beslutet om utlämning har verkställts.

Enligt propositionen gör Finland inga anmälningar enligt punkt 1 i artikel 625 om möjligheter till lagföring för andra brott eller punkt 1 i artikel 626 om överlämnande eller efterföljande utlämning, utan det ska alltid lämnas en framställan om samtycke till Finland i enlighet med artiklarna 625 och 626.

Dessutom har det i samband med att handels- och samarbetsavtalet började tillämpas gjorts en anmälan om statsrådets avsikt att föreslå att det i tillämpningslagen föreskrivs att Helsingfors tingsrätt ska vara behörig verkställande rättslig myndighet enligt artikel 598 led c och åklagarna behörig utfärdande rättslig myndighet enligt led d i samma artikel. I anslutning till detta föreslås det i propositionen att det i tillämpningslagen föreskrivs att vid tillämpningen av bestämmelserna om utlämning i handels- och samarbetsavtalet iakttas i tillämpliga delar parallellt med dem vad som föreskrivs i EU-utlämningslagens 11 § när det gäller behöriga domstolar och 12 § när det gäller behöriga åklagare.

Anmälningar enligt avtalets del tre avdelning IX om utbyte av uppgifter ur kriminalregister kan göras i enlighet med artikel 645 och kapitel 1 artikel 4.4 i bilaga 44.

I samband med att handels- och samarbetsavtalet började tillämpas har det med stöd av artikel 645 om centralmyndigheter anmälts att Rättsregistercentralen är centralmyndighet när det gäller begäranden som kommer in och som gäller handläggningen av anmälningar och straffrättsliga förfaranden till dess att något annat meddelas, och att justitieministeriet är centralmyndighet när det gäller begäranden som sänds ut och som gäller straffrättsliga förfaranden till dess att något annat meddelas. Enligt propositionen ska Finland med stöd av artikel 645 göra en ny anmälan, enligt vilken Rättsregistercentralen är den centralmyndighet som avses i artikeln. I propositionen föreslås det att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse med motsvarande innehåll.

Enligt propositionen kan Finland med stöd av kapitel 1 artikel 4.4 i bilaga 44 till handels- och samarbetsavtalet anmäla att landet godtar framställningar på finska, svenska och engelska. I propositionen föreslås det att det i tillämpningslagen tas in en bestämmelse med motsvarande innehåll, enligt vilken ett i artikel 649 i handels- och samarbetsavtalet avsett svar på en begäran om utlämnande av straffregisteruppgifter ska vara avfattat på finska, svenska eller engelska.

6 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft så snart som möjligt.

Avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT C 384 I, 12.11.2019, nedan *utträdesavtalet*) innehåller övergångsbestämmelser om pågående förfaranden för straffrättsligt samarbete. Enligt artikel 62.1 i avtalet ska man i Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, för det första vad gäller utlämning för brott, enligt led b i artikeln tillämpa rådets rambeslut 2002/584/RIF på europeiska arresteringsorder när den eftersökta personen greps före övergångsperiodens utgång i syfte att verkställa en europeisk arresteringsorder, oavsett den verkställande rättsliga myndighetens beslut om huruvida den eftersökta personen ska hållas kvar i häkte eller tillfälligt försättas på fri fot. Enligt artikel 126 i avtalet upphörde övergångsperioden den 31 december 2020. Bestämmelsen i artikeln innebär att man i Finland i fråga om utlämningsärenden tillämpar bestämmelserna i EU-utlämningslagen i ärenden som involverar Förenade kungariket även efter den 31 december 2020 i fall där den eftersökta personen har gripits i enlighet med 16 § i EU-utlämningslagen före den 1 januari 2021.

När det gäller utlämning för brott finns det övergångsbestämmelser även i artiklarna 631 och 632 i handels- och samarbetsavtalet. Trots artiklarna 526, 692 och 693 är enligt artikel 631 (Pågående arresteringsorder i fall då tillämpning upphört) bestämmelserna i den aktuella avdelningen tillämpliga med avseende på arresteringsorder där den eftersökta personen greps, i syfte att verkställa en arresteringsorder, före upphörandet av tillämpningen av denna avdelning, oavsett den verkställande rättsliga myndighetens beslut om huruvida den eftersökta ska vara fortsatt frihetsberövad eller tillfälligt försättas på fri fot. Den artikel 526 som det hänvisas till i artikeln innehåller bestämmelser om samarbetets omfattning när en medlemsstat inte längre deltar i motsvarande åtgärder enligt unionsrätten, artikel 692 innehåller bestämmelser om uppsägning och artikel 693 innehåller bestämmelser om tillfälligt upphävande. I praktiken gäller bestämmelsen i artikel 631 eventuella framtida situationer där avdelning VII om överlämnande i handels- och samarbetsavtalet sägs upp eller tillfälligt upphävs av någon stat. Med uttrycket före upphörandet av tillämpningen av denna avdelning avses i artikeln i tillämpliga delar samma sak som vad som avses i artikel 632 med uttrycket före övergångsperiodens utgång.

Enligt artikel 632 (Tillämpning på befintliga europeiska arresteringsorder) ska avdelningen tillämpas på europeiska arresteringsorder som utfärdats av en stat i enlighet med rådets rambeslut

2002/584/RIF före övergångsperiodens utgång, om den eftersökte inte har gripits för verkställighet av arresteringsordern före övergångsperiodens utgång. Såsom ovan konstaterades upphörde övergångsperioden den 31 december 2020.

Bestämmelserna i artiklarna innebär att handels- och samarbetsavtalet för det första ska tillämpas på sådana europeiska arresteringsorder som avses i artikel 632. För det andra kan man, eftersom tillämpningen av avtalet började den 1 januari 2021, utgå från att bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med avtalet ska tillämpas på arresteringsorder enligt handels- och samarbetsavtalet som utfärdats efter den 31 december 2020. Såsom konstaterats ovan är handels- och samarbetsavtalets bestämmelser om utlämning till vissa delar inte tillämpbara direkt och självständigt i Finland innan den föreslagna tillämpningslagen har trätt i kraft. När tillämpningslagen träder i kraft kan det i Finland finnas pågående arresteringsorder som Förenade kungariket har framställt till justitieministeriet samt förfaranden för dem. När tillämpningslagen träder i kraft är det Helsingfors tingsrätt i stället för justitieministeriet som är behörig myndighet i fråga om att fatta beslut om utlämning. I propositionen har det ansetts att tillämpningslagen genast kan börja tillämpas på sådana här pågående arresteringsorder som utfärdats av Förenade kungariket och på förfarandena för dem. I fråga om sådana här situationer tillämpas även bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med det avtalet. De tillämpliga bestämmelserna förutsätter att ärendena överförs från justitieministeriet till Helsingfors tingsrätt, som är behörig. När tillämpningslagen träder i kraft kan det också finnas pågående begäranden om utlämning som justitieministeriet har framställt till Förenade kungariket med stöd av den allmänna utlämningslagen. När tillämpningslagen träder i kraft är det emellertid en åklagare i stället för justitieministeriet som är den behöriga myndighet som ska framställa arresteringsorder. I propositionen har det ansetts att det i en situation där Förenade kungariket skulle samtycka till justitieministeriets begäran om utlämning är möjligt att tillämpa tillämpningslagen. I fråga om sådana här situationer tillämpas även bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med det avtalet.

Förslagen anses vara motiverade eftersom Finland har en internationell skyldighet att tillämpa bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet från och med den 1 januari 2021. Det som föreslagits ovan förutsätter inte särskilda bestämmelser vad gäller den föreslagna ikraftträdande bestämmelsen, eftersom lagen i princip börjar tillämpas den dag den träder i kraft och eftersom den lag som gäller vid tidpunkten för tillämpningen i princip ska tillämpas på all verksamhet.

När det gäller utbyte av straffregisteruppgifter ska enligt övergångsbestämmelsen i artikel 62.1 h i utträdesavtalet rådets rambeslut 2009/315/RIF tillämpas på ansökningar om information om domar som före övergångsperiodens utgång, dvs. före den 1 januari 2021, har tagits emot av centralmyndigheten. Efter övergångsperiodens utgång får svar på sådana ansökningar enligt samma led i artikeln dock inte översändas genom det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister som inrättats enligt rådets beslut 2009/316/RIF. Bestämmelsen i artikeln innebär att i Finland tillämpas bestämmelserna i EU-straffregisterlagen på utbyte av straffregisteruppgifter i ärenden som involverar Förenade kungariket även efter den 31 december 2020 i fall där Rättsregistercentralen har tagit emot eller sänt en begäran om information före den 1 januari 2021.

När det gäller utbyte av straffregisteruppgifter innehåller handels- och samarbetsavtalet inga särskilda övergångsbestämmelser. Eftersom tillämpningen av avtalet började den 1 januari 2021, kan man utgå från att bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med avtalet ska tillämpas på begäranden om information som framställts efter den 31 december 2020. Såsom konstaterats ovan är handels- och samarbetsavtalets bestämmelser om utbyte av straffregisteruppgifter till vissa delar inte tillämpbara direkt och självständigt i Finland innan den föreslagna tillämpningslagen har trätt i kraft. När tillämpningslagen träder i kraft kan det i

Finland finnas pågående begäranden om information som Förenade kungariket har framställt till Rättsregistercentralen. I propositionen har det ansetts att tillämpningslagen genast kan tillämpas på sådana pågående begäranden. På begärandena tillämpas även bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med det avtalet. När tillämpningslagen träder i kraft kan det också finnas pågående begäranden som Finland har framställt till Förenade kungariket. I enlighet med den anmälan som gjordes när handels- och samarbetsavtalet började tillämpas är det justitieministeriet som skulle ha framställt begärandena. När tillämpningslagen träder i kraft är det Rättsregistercentralen i stället för justitieministeriet som är den behöriga myndighet som ska framställa begäranden. I propositionen har det ansetts att det i fråga om svar som Förenade kungariket har gett på begäranden som framställts av justitieministeriet är möjligt att tillämpa tillämpningslagen. På svaren tillämpas även bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet i enlighet med det avtalet.

Förslagen anses vara motiverade eftersom Finland har en internationell skyldighet att tillämpa bestämmelserna i handels- och samarbetsavtalet från och med den 1 januari 2021. Det som föreslagits ovan förutsätter inte särskilda bestämmelser vad gäller den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen, eftersom lagen i princip börjar tillämpas den dag den träder i kraft och eftersom den lag som gäller vid tidpunkten för tillämpningen i princip ska tillämpas på all verksamhet.

Ikraftträdandebestämmelsen innebär på så sätt att tillämpningslagen ska tillämpas på alla ärenden som gäller utlämning och utbyte av straffregisteruppgifter som redan pågår mellan Finland och Förenade kungariket genast när lagen träder i kraft.

7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Utlämning för brott

Avtalsbestämmelserna om utlämning för brott och de lagändringar som föreslås i anknytning till dem är av betydelse med tanke på den rörelsefrihet som tryggas genom 9 § i grundlagen. Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Genom lag kan det dock föreskrivas att finska medborgare får utlämnas eller föras till ett land där deras mänskliga rättigheter och rättssäkerhet kan garanteras, när åtgärden vidtas med anledning av brott eller när syftet med den är rättegång eller verkställighet av ett beslut som gäller vårdnad om eller vård av barn.

Propositionen innehåller ett förslag om att finska medborgare inte får utlämnas till Förenade kungariket. Förslaget grundar sig på det förfarande som föreskrivs i den allmänna utlämningslagen i fråga om samarbete med andra stater än EU:s medlemsstater och de övriga nordiska länderna. Förslaget förbjuder också temporär utlämning av finska medborgare till Förenade kungariket. Dessutom innehåller propositionen ett förslag enligt vilket finska medborgare inte får transporteras via Finland vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet.

De ovannämnda bestämmelserna som föreslås i propositionen står inte i strid med grundlagen.

Behandling av personuppgifter

Avtalsbestämmelserna om utbyte av straffregisteruppgifter och de lagändringar som föreslås i anknytning till dem är av betydelse med tanke på det skydd för privatlivet som tryggas genom 10 § i grundlagen. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen ska närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Om man ser till skyddet för personuppgifter har grundlagsutskottet ansett det viktigt att reglera åtminstone syftet med registreringen av uppgifterna, uppgifternas innehåll, det tillåtna användningsändamålet inklusive rätten att överlåta registrerade

RP 58/2021 rd

uppgifter, den tid uppgifterna finns kvar i registret och den registrerades rättsskydd. Dessutom ska regleringen av dessa faktorer på lagnivå vara heltäckande och detaljerad. (GrUU 14/2018 rd, s. 2–3, GrUU 1/2018 rd, s. 2 och GrUU 14/1998 rd, s. 2.)

Skyddet enligt 10 § i grundlagen kompletteras av det skydd för privatlivet som anges i artikel 8 i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) och det skydd för privatlivet som tryggas i artikel 7 och det skydd av personuppgifter som tryggas i artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt artikel 52.1 i stadgan ska varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter. I artikel 52.3 i stadgan står det att i den mån som stadgan omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av Europakonventionen ska de ha samma innebörd och räckvidd som i konventionen. De domar som meddelats av EU-domstolen fastställer till denna del det centrala innehållet i skyddet för privatliv och personuppgifter. Likaså har det i Europadomstolens rättspraxis ansetts att Europakonventionens artikel 8 även omfattar skydd för personuppgifter.

I en konstitutionell bedömning av skyddet för personuppgifter ska tyngdpunkten enligt grundlagsutskottet ligga på en innehållslig analys av bestämmelserna om skyddet och behandlingen av personuppgifter. Det relevanta i en konstitutionell analys av användningen av det nationella handlingsutrymmet är dels de innehållsliga krav som ställs av skyddet för privatlivet och personuppgifter, dels relationen mellan skyddet för övriga informationsrelaterade grundläggande fri- och rättigheter och skyddet för privatlivet och personuppgifter. Dessutom finns det konstitutionella frågor relaterade till garantierna för rätts säkerhet och god förvaltning, som kräver nationell lagstiftning (se GrUU 14/2018 rd, s. 7). Utskottet understryker vidare att skyddet för privatlivet och personuppgifter inte har företräde framför andra grundläggande fri- och rättigheter (se GrUU 14/2018 rd, s. 8). Vid en bedömning måste två eller flera bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna samordnas och avvägas (se t.ex. GrUU 54/2014 rd, s. 2/II, GrUU 10/2014 rd, s. 4/II).

Grundlagsutskottet menar att bestämmelserna om behandling av personuppgifter fortfarande bör analyseras utifrån utskottets tidigare praxis med fokus på exakta och heltäckande bestämmelser på lagnivå särskilt när det gäller behandling av känsliga personuppgifter och i en regleringskontext där det finns ett känsligt samband med de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har å andra sidan också påpekat att bestämmelserna om behandling av personuppgifter är tungrodda och komplicerade (se GrUU 14/2018 rd, s. 6–7 samt t.ex. GrUU 31/2017 rd, s. 4, och GrUU 71/2014 rd, s. 3). Utskottet vill därför påminna om att det inte finns något hinder för att kraven på räckvidd för, exakthet hos och noggrann avgränsning av bestämmelser om skyddet för personuppgifter till vissa delar kan uppfyllas genom en allmän nationell lag utanför tillämpningsområdet för dataskyddsförordningen (GrUU 14/2018 rd, s. 6–7; se även GrUU 31/2017 rd, s. 3–4, GrUU 5/2017 rd, s. 9, GrUU 38/2016 rd, s. 4). För att lagstiftningen om personuppgifter ska vara tydlig får speciallagstiftningen inte heller kompletteras med bestämmelser som tillräckligt exakt och noggrant finns inskrivna i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (GrUU 14/2018 rd, s. 6–7).

I lagförslagen föreslås det bestämmelser om behandlingen av personuppgifter endast till den del de situationer som avses i dem inte annars skulle täckas in tillräckligt bra av de tillämpliga avtalsbestämmelserna eller andra bestämmelser. De avtalsbestämmelser och andra bestämmelser som är tillämpliga i fråga om utbyte av straffregisteruppgifter är till största delen tillräckligt

detaljerade och noggrant avgränsade som sådana. De bestämmelser i dataskyddslagen för brottmål som ska tillämpas på överföringar av personuppgifter till tredjeländer säkerställer att man vid överföringar av personuppgifter också beaktar alla krav i fråga om skydd av personuppgifter som ställs i dataskyddslagen för brottmål. Till dessa hör även säkerställande av att myndigheterna i den mottagande staten lämnar tillräckliga garantier för dataskyddet. De bestämmelser i dataskyddslagen för brottmål genom vilka bestämmelserna i kapitel V i dataskyddsdirektivet har genomförts är på det sätt som avses i grundlagens tolkningspraxis heltäckande och noggrant avgränsade. I enlighet med grundlagsutskottets tolkningspraxis begränsas de föreslagna lagändringarna till situationer där preciseringar anses nödvändiga med tanke på skyddet av den registrerades rättigheter. Genom de föreslagna lagändringarna säkerställs det i synnerhet att kravet på ändamålsbundenhet enligt dataskyddslagstiftningen och att kraven i fråga om en tillräckligt hög nivå på dataskyddet iaktas även i situationer där personuppgifter som lämnats av centralmyndigheten i Förenade kungariket lämnas vidare av Rättsregistercentralen till ett tredjeland.

Förutom att personuppgifter som hänför sig till brottmål är känsliga, kan det i det lagringsregister som avses i EU-straffregisterlagen även lagras uppgifter om fingeravtryck, vilka hör till sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i 11 § i dataskyddslagen för brottmål. De uppgifter om fingeravtryck som finns i lagringsregistret får lämnas ut enbart till andra EU-medlemsstater och när det gäller behandlingen av dem är de villkor som anges i 11 § 2 mom. i dataskyddslagen för brottmål dessutom strängare än för behandlingen av andra personuppgifter. Av avtalet eller de lagändringar som ansluter sig till avtalet följer emellertid en utvidgning i förhållande till behandlingen av biometriska personuppgifter enligt den gällande lagen i och med att de ansiktsbilder som får föras in i lagringsregistret även får vara biometriska. I artikel 525 i avtalet finns ett krav om att behandling av särskilda kategorier av personuppgifter endast är tillåten i den mån det är nödvändigt och med förbehåll för lämpliga skyddsåtgärder som är anpassade till de specifika riskerna med behandlingen. Med beaktande av detta kan det anses att behandlingen av särskilda kategorier av personuppgifter är proportionerlig.

Bestämmelserna om utbyte av straffregisteruppgifter motsvarar som helhet till stor del de bestämmelser som tillämpats vid informationsutbyte mellan Finland och Förenade kungariket medan Förenade kungariket ännu var medlem i Europeiska unionen. De bestämmelser som ska tillämpas begränsas i enlighet med vad som behövs för att samarbetet ska fortsätta och de är proportionerliga. Genom de preciseringar som föreslås i lagstiftningen säkerställs det också att skyddet för privatlivet inte begränsas mera än vad som är nödvändigt med tanke på samarbetet enligt handels- och samarbetsavtalet.

Med stöd av vad som anförts ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpliga bestämmelser vid utlämning för brott

Vid tillämpningen av bestämmelserna om utlämning för brott i del tre avdelning VII i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan (nedan *handels- och samarbetsavtalet*) iakttas i tillämpliga delar parallellt med dem vad som föreskrivs i 1, 2 och 7 §, 8 § 2 och 3 mom., 10–12 §, 13 § 2 och 3 mom., 15–20, 20 a, 20 b, 21, 21 a–21 c, 22–30, 30 a, 31–45 och 49–54 §, 55 § 2 och 3 mom., 57, 57 a, 58–62, 64 och 66–71 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

2 §

Undantag med avseende på politiska brott

Utlämning till Förenade kungariket får inte ske för ett politiskt brott. Om ett brott av icke politisk beskaffenhet ingår i eller är anknutet till ett politiskt brott, får utlämning dock ske om gärningen bedömd som en helhet inte kan anses övervägande ha karaktären av ett politiskt brott.

Utlämning får dock inte vägras på grund av att brottet kan betraktas som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott inspirerat av politiska motiv i följande sammanhang:

1) brott som avses i artiklarna 1 och 2 i den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990),

2) brott som består i stämpling till, eller sammansvärjning i syfte att begå, ett eller flera av de brott som avses i artiklarna 1 och 2 i den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism, om stämplingen eller sammansvärjningen motsvarar beskrivningen av handlingar i artikel 599.3 i handels- och samarbetsavtalet, och

3) terrorism enligt bilaga 45 till handels- och samarbetsavtalet.

Om uppsåtligt dödande eller försök till det har skett i öppen strid, ska det inte betraktas som ett politiskt brott.

3 §

Undantag på grund av medborgarskap

Finska medborgare får inte utlämnas till Förenade kungariket.

4 §

Transport

Vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet får en finsk medborgare inte transporteras via Finland.

5 §

Centralmyndighet vid utlämning för brott

Justitieministeriet är centralmyndighet enligt artikel 605 i handels- och samarbetsavtalet. Justitieministeriet ska bistå de behöriga myndigheterna i kommunikationen vid översändande av en arresteringsorder.

6 §

Tillämpliga bestämmelser vid utbyte av straffregisteruppgifter

Vid tillämpningen av bestämmelserna om utbyte av straffregisteruppgifter i del tre avdelning IX i handels- och samarbetsavtalet iakttas i tillämpliga delar parallellt med dem vad som föreskrivs i 1 § 1, 2 och 4 mom., 2–5, 7 och 8 §, 9 § 3 och 4 mom. samt 10–15, 15 a, 16–20, 20 a, 21 och 22 § i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (214/2012), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

7 §

Centralmyndighet vid utbyte av straffregisteruppgifter

Rättsregistercentralen är centralmyndighet enligt artikel 645 i handels- och samarbetsavtalet.

8 §

Lagringsregistrets innehåll

Alla uppgifter som Förenade kungariket lämnat med stöd av artikel 646 i handels- och samarbetsavtalet förs in i det lagringsregister som avses i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Vid tillämpningen av handels- och samarbetsavtalet får Rättsregistercentralen ur lagringsregistret lämna ut i 1 mom. avsedda uppgifter med iakttagande i tillämpliga delar parallellt av vad som föreskrivs i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

9 §

Tillämpning av straffregisterlagens bestämmelser om Europeiska unionens medlemsstater på Förenade kungariket

Vid tillämpning av handels- och samarbetsavtalet parallellt med straffregisterlagen (770/1993) ska bestämmelserna om en annan medlemsstat i Europeiska unionen och om en annan medlemsstat i tillämpliga delar också tillämpas på Förenade kungariket.

10 §

Språket i svaret

Ett i artikel 649 i handels- och samarbetsavtalet avsett svar på en begäran om utlämnande av straffregisteruppgifter ska vara avfattat på finska, svenska eller engelska.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) 24 §, sådan den lyder i lagarna 217/2012 och 301/2014, som följer:

24 §

Utlämnande av straffregisteruppgifter

På begäran av en myndighet i en främmande stat får, under samma förutsättningar som gäller för utlämnande till finska myndigheter, straffregisteruppgifter lämnas ut enligt denna lag för behandlingen av ett straffrättsligt ärende. Beslut om utlämnande av straffregisteruppgifter fattas av Rättsregistercentralen. Om inte något annat föreskrivs separat eller följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, ska Rättsregistercentralen, när uppgifter som fåtts från en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämnas ut, ställa som villkor att uppgifterna endast får användas för behandlingen av det straffrättsliga ärende för vilket de har begärts. Vid utlämnande av uppgifter som fåtts från Förenade kungariket ska Rättsregistercentralen iaktta bestämmelserna i artikel 651.4 i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan.

Bestämmelser om utlämnande av straffregisteruppgifter till behöriga myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen finns också i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (214/2012) samt när det gäller utlämnande av straffregisteruppgifter till behöriga myndigheter i Förenade kungariket också i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konunga-

RP 58/2021 rd

riket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och i lagen om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 22 april 2021

Statsminister

Sanna Marin

Justitieminister Anna-Maja Henriksson

2.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) 24 §, sådan den lyder i lagarna 217/2012 och 301/2014, som följer:

Gällande lydelse

24 §

Utlämnande av straffregisteruppgifter

På begäran av en myndighet i en främmande stat får, under samma förutsättningar som gäller för utlämnande till finska myndigheter, straffregisteruppgifter lämnas ut enligt denna lag för behandlingen av ett straffrättsligt ärende. Beslut om utlämnande av straffregisteruppgifter fattas av Rättsregistercentralen. Om inte något annat föreskrivs separat eller följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, ska Rättsregistercentralen, när uppgifter som fås från en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämnas ut, ställa som villkor att uppgifterna endast får användas för behandlingen av det straffrättsliga ärende för vilket de har begärts.

Bestämmelser om utlämnande av straffregisteruppgifter till behöriga myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen finns också i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (214/2012).

Föreslagen lydelse

24 §

Utlämnande av straffregisteruppgifter

På begäran av en myndighet i en främmande stat får, under samma förutsättningar som gäller för utlämnande till finska myndigheter, straffregisteruppgifter lämnas ut enligt denna lag för behandlingen av ett straffrättsligt ärende. Beslut om utlämnande av straffregisteruppgifter fattas av Rättsregistercentralen. Om inte något annat föreskrivs separat eller följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, ska Rättsregistercentralen, när uppgifter som fås från en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämnas ut, ställa som villkor att uppgifterna endast får användas för behandlingen av det straffrättsliga ärende för vilket de har begärts. *Vid utlämnande av uppgifter som fås från Förenade kungariket ska Rättsregistercentralen iakttä bestämmelserna i artikel 651.4 i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan.*

Bestämmelser om utlämnande av straffregisteruppgifter till behöriga myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen finns också i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (214/2012).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samt när det gäller utlämnande av straffregisteruppgifter till behöriga myndigheter i Förenade kungariket också i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och i lagen om tillämpning av bestämmelserna om utlämning för brott och utbyte av straffregisteruppgifter i handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .